

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto VIII.

Ljubljana, 13. februarja 1936

Štev. 6.

Izhaja vsak četrtak. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 29/1. Poštni predal št. 345. Račun Pošne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — Rokopisov ne vračamo, ne frankiranih dopisov ne sprejemamo.

Naročnina za četrto leto 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. — V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji vnaprej. — Za odgovore je priložiti znamko.

Čednosti, ki jih pogrešamo

Dostikrat sem že bral pisma, ki sem se ob njih zamislil. Takšno pismo je prišlo v šopu drugih tudi te dni.

Pismo mladega človeka, ki prosi službe na oglas.

Po pisavi sem ga presodil: fant kakšnih dvajsetih let, v zelo skromnih razmerah, doma bržčas iz Ljubljane, zaslužil bi rad.

In še nekaj sem bral v pisavi, čeprav nisem grafolog: da mladi mož v zvezi skromnim okoljem ni skromnega značaja, da je zanikrni in površen in da najbrže tudi točnosti ne pozna.

Same napake, ki se v današnjih hudih časih posebno krvavo maščujejo.

Prosilec je napisal, da dobro obvlada srbohrvaščino, slovenščino pa perfektno. Ponudbo je napisal na razcefranem kosu papirja in je takole začel:

Potpisani... uljudno odgovarjam na Vaš cenj. oglas in Vas prosim... Mojih zahtev ne bom imenoval, prepustim popolnoma Vaši volji...

Ljubi moj mladi prijatelj! Ali se zavedaš, da s tako ponudbo ne moreš upati v uspeh? Prvo: mar ne veš, da tudi v današnji demokratski dobi značajnost in čedno zunanjo obliko pismenih izdelkov prav tako cenijo kakor njega dni, ko je bilo treba prošnje pisati še na celo polo? Skromnost, dragi moj, je nekaj docela drugega kakor zanikrnost.

Drugo: pišeš, da perfektno obvladaš slovenščino. Ta Tvoja trditve, dragi moj, se mi zdi vendarle nekoliko drzna. Malo je Slovencev, ki bi perfektno obvladali svojo materinščino; sebe še zdaleč ne štejem mednje, a Tebe, dragi mladi prijatelj, še mnogo, mnogo manj. Samo gornje štiri vrstice iz svojega pisma si ogledaj, pa malo obudi spomin, česa si se v šoli učil: morda boš sam izprevidel, da zaveda zastran perfektnosti hudo, hudo šepa.

Dve veliki napaki si storil, mladi prijatelj, ko si pisal to ponudbo: povedal si nekaj, kar ne drži — in napisal si v taki obliki, da sodi le v koš. Mar misliš, da se danes gospoda, ki deli službe, lovi na takole poceni »perfektnost«? In da je že toliko zdemokratizirana, da se ji nemara kar mlo stori, ko zagleda med drugo gosposko pošto takle pristno kranjski odrezek papirja, ki morda celo še po »kranjski« diši?

Ne, mladi prijatelj! Danes boš s površnostjo in zanikrnostjo še mnogo manj opravil kakor nekoč. Danes preveč ljudi s tehtno srednješolsko in celo visokošolsko izobrazbo zamažajo čaka službe. Kako hočeš potem tekmovali z njimi, ki Ti manjka že osnovnih vrtil, srčne skromnosti, redoljubnosti in natančnosti — tistih vrtil, ki brez njih še solidno znanje nič ne velja?

Hotel sem Te, mladi mož, in v Tebi druge Tvoje vrstnike opozoriti na navedene napake, ker se bojim, da Te drugi ne bodo. Ko je pa tako prijetno zabavljati na site buržuje, ki dele službe samo po protekciji in priporočilih — kdo bo potem gledal bruno v lastnem očesu? Ne trdim, da protekcije ni, a če si iskren in pošten, moraš priznati: ne, s takšno ponudbo si službe res nisem zaslužil.

Gospod urednik Haka! Redno čitam Vaš list in cenim Vaše uvodnike, ker pomagajo graditi značaj. Morda bi tudi gornje vrstice sodile na to mesto. Sami presodite in odločite.

Haka.

Ameriška

Neki policijski kandidat v Newyorku je dobil pri skušnji tole vprašanje:

»Denimo, da sedite v policijskem avtomobilu in za vami drve gangstri s hitrostjo 80 kilometrov na uro: kaj boste storili?«

Kandidat se je nekoliko zamislil in odgovoril:

»Pognal bi hitrost na 90 kilometrov.«

Razgled po svetu

Ga-Pa, Bo-Bi in Makala

Zmedena poročila z olimpiade in iz Abesinije

Ljubljana, 11. febr.

Cenjeni bralci naj nam oprostite gornji naslov: kar sam se nam je izmuznil izpod peresa. Ga-Pa je nov zemljepisni in sportni pojem, ki se je vsilil v naš časopisni jezik, in pomeni Garmisch-Partenkirchen, dve mestici v bavorskih Alpah, kjer imajo te dni zimsko olimpiado. Bo-Bi (in Ra-Pla) je pa predlog nekega našega nadobudnega čitatelja za skrajšanje predolgega imena Bohinjske Bistrice (in Rateč-Planice) po olimpijskem zgledu z Bavorskega. Morda se bo obnesel.

In Makala? Niti v sanjah nam ne pride na um, da bi hoteli kogarkoli v nič daviti, toda sami povejte: ali se vam te večne zmage zdaj Abesincev zdaj Italijanov okoli Makale ne zde nekam... neradne? Ne da bi bile same po sebi neverjetne ali nemogoče; le nekam plehek občutek dobi človek, ko bere ta poročila, kakor... nu, kakor po neokusnem dovptu. In ista nekako je bila te dni s poročili iz Garmischa o naših fantih: zdaj smo bili na 6. mestu, potem spet (ob istem času!) na 10., 13. itd.

Sibirski mrz v USA

V Združenih državah je zavladal strašen mrz. Reke in jezera so popolnoma zamrznila, hudi snežni meteži so pa onemogočili sleherni promet. Naša slika kaže, kako policijska ladja pri Norwalku (Connecticut) reže led na reki, da se bo mogel vsaj za silo vzdržati promet.

Toda šalo ob stran. Naše občinstvo je še iz slavnih sokolskih in šahovskih dni vajeno pričakovati same zmage naših zastopnikov. In če danes teh zmag ni, slišiš na vsakem koraku, po kavarnah in v gostilnah, kako tisti, ki so doma ostali, velemodro in prezirljivo kritikujejo naše nesrečne tekmovalce. Kakor da bi bila sramota, če ne pustimo za seboj narodov, ki so petkrat, desetkrat in še večkrat večji od nas! Tudi če bi bili v Garmischu prav med zadnjimi, se nam ne bi bilo treba sramovati, kaj šele, ko si skoraj povsod osvaja moč mesta, ki bi bila še za večje narode častna. Ne ponižujmo se sami — kako naj nas pa drugi potem spoštujejo?

Angleška pjatiletka

V »Morning-Post« beremo:

»Britanska vlada bo v kratkem izdala »Belo knjigo« o organiziranju obrambe na kopnem, v zraku in na morju. »Bela knjiga« računa z dobo 5—6 let: v tem času bo obramba imperija dogotovljena: stare vojne ladje pojdejo v pokoj, v delo pridejo nove križarke, nova letala, kopna vojska se bo motorizirala.«

Zakaj vse to šele zdaj? Če bi bili Angleži prva poveljna leta manj sentimentalni in manj naivni, bi bili sebi in svetu prihranili marsikatero razočaranje in jim danes ne bi bilo treba izdajati tolikih milijard za topove, tanke in motorje. Pred petimi leti bi bilo petkrat manj topov več zalego kakor bo čez pet let petkrat toliko.

Kamela v vojni službi

Ker so ceste v severni Abesiniji tako slabe, da ne preneso tovornih avtomobilov, so se Italijani zatekli h kameljim karavanam.

Mislilo, da je bil glavni predmet razgovorov problem avstrijske neodvisnosti — eno izmed najkočljivejših vprašanj sodobne Evrope.

Vprašanje obnove monarhije je vnovič v središču splošne pozornosti. Trde, da je knez Starhemberg izjavil v imenu avstrijskih vodilnih krogov, da more le obnova monarhije rešiti avstrijski problem — dodal je pa, da vlada ta trenutek še ne misli na to, ker bi sicer nastala nova zmeda v Srednji Evropi.

Avstrijci so se navadili reči, da vprašanje še ni »aktualno«. Toda mnogo znamenj priča, da postaja vse bolj in bolj aktualno: tako na primer preklic zakona o Habsburgih in čedalje večje zanimanje, ki ga kaže uradna Avstrija za »cesarja Otona«.

Mala antanta je na neko namigavanje kneza Starhemberga odločno dala razumeti, da je proti restavraciji v Avstriji. Toda ta odpor najbrže ne bi veljal monarhiji, ki je ne bi vladali Habsburgi, in tudi ne trajnemu regentstvu po ogrskem vzorcu; samo da Starhembergove izjave, kakor vse kaže, ne dopuščajo te možnosti.

Beograjska »Politika« je te dni, ko je habsburško vprašanje prišlo v Londonu in Parizu sramežljivo na dnevni red, odkrito zapisala:

»Dobro bi bilo spomniti kneza Starhemberga na uvod saintgermanske mirovne pogodbe: v njem bo bral natančno stališče Male antante o tem vprašanju. Te države so že nekajkrat izjavile po svojih odgovornih zastopnikih, da bi vrnitev Habsburžanov zanje pomenila casus belli.«

Proti Habsburgom

Londonski »Times« piše:

»Sestanek tolikih kraljev in državnikov v Londonu, kakor se jih ni še nikoli zbralo, je zbudil zelo veliko zanimanje v Srednji Evropi.

Pogreb generala Kondilisa

Truplo pokojnega diktatorja so v velikem sprevodu peljali po atenskih ulicah do postaje, od ondod so ga pa z vlakom odpeljali v njegov domači kraj, da bo pokopan poleg svoje matere.

„Veliki“ ljudje z majhno dušo

Knut Hamsun contra Ossietzky

Afara, ki o njej ves svet govori

Ossietzky je bilo v predhitlerjevski Nemčiji sloveče ime; danes ne slovi nič manj, le docela drugače. Ossietzky je bil namreč vsa poveljna leta glavni urednik ugledne revije »Weltbühne«, propitčan pacifist, neustrašen borec za mir. Od 28. februarja 1933, po prihodu Hitlerja na oblast, je nesojen zaprt v koncentracijskem taborišču... ker se je zavzemal za mir in ker... ni maral zbežati iz Nemčije, ko je bilo še čas.

Ossietzky ima prijatelje v vseh državah. Književniki velikih imen vseh političnih barv so se že zavzeli zanj pri nemški vladi; zaman. Lani so ga predlagali za Nobelovo mirovno nagrado, pa niso uspeli; letos ga mislijo spet. Pred kratkim je umstvena elita vsega sveta začela veliko akcijo, da ga vsaj iz taborišča rešijo. Petičijo so poslali v podpis tudi slavnemu norveškemu pisatelju Knutu Hamsunu. Mož je ne samo odklonil podpis, nego je zvilka nastopil proti Ossietzkemu — proti človeku, ki je neobsojen zaprt in se ne more braniti...

Ossietzkovo ime našim čitateljem najbrže ne bo tako znano kakor Hamsunovo; moč si je napravil ime z »črta dvanajst« in podobnimi socialnimi romani, ki jih je sam doživel, saj se je povzpela na sedanjo višavo iz najhujše lakote in bede svojih mladih let. Le škoda, da je Knut Hamsun na tej strmi poti navzgor k slavi in blagostanju — tako vse kaže — pustil dušo ob cesti...

Mnogo naših bralcev pozna Hamsunovo duševni portret. Mislimo, da je prav, če spozna tudi najnovejšo črto v njem.

V naslednjem prinašamo neskršjan prevod Hamsunovega napada na Ossietzkega in nekaj odgovorov nanj.

Kaj bi Ossietzky prav za prav rad?

Napisal Knut Hamsun

(»TIDENS TAIGNE«, Oslo)

Mesece in leta dobivajo nemške oblasti pisma in petičije, da naj izpuste Ossietzkega, zaprtega v koncentracijskem taborišču v Oldenburgu. Mesece in leta dobiva odbor za Nobelove nagrade v Oslu pisma z zahtevo, da podeli to nagrado Ossietzkemu — zato da bi se kot Nobelov nagradenec vžil vsemu in proti vsem rešil iz taborišča.

Gospod Ossietzky bi bil prav lahko zapustil Nemčijo, preden je prišel narodni socializem na površje, in še pozneje. Pa ni maral. Nadejal se je, da bo ves svet zagnal krik in vik, ko ga bodo zaprli. In ni se uštel. V vseh državah so se dobili močje, ki so se zavzeli zanj. Zagnali so krik, in še zdaj ga zaganjajo na ves glas. Tako misli ta čudni prijatelj miru služiti svojim pacifističnim idejam — s tem da se dela nadležnega nemški vladi.

Ali ne bi bilo bolje, če bi g. Ossietzky pozitivno pomagal svoji domovini v sedanji prehodni dobi, ko ves svet kaže zobe voditeljem velikega nemškega naroda? Kaj prav za prav hoče ta Ossietzky? Ali hoče mar kot prijatelj miru protestirati zoper ponovno oboroževanje svoje domovine? Ali si ta Nemec res želi, da bi njegovo državo ponižali in razdeljali njeni sosede, da bo na milost in nemilost odvisna od Francozov in Angležev?

Odgovor nemških intelektualcev v emigraciji

(»NEUES TAGEBUCH«, Pariz)

Knut Hamsun napada Karla v Ossietzkega, moža, ki je že od 28. februarja 1933 zaprt in že skoraj tri leta ni mogel napisati niti vrstice ne ziniti besedice. Hamsun se rovtarsko zaganja v moža, ki je zaprt. Očita mu, da se je dal nalašč aretirati — v resnici so ga pa Goeringovi biriči potegnili s postelje v noč, ko je gorel rajstag. Hamsun trdi, da se je Ossietzky zato dal aretirati, da bo ves svet o njem govoril. »Kaj bi prav za prav rad?« se izprašuje Hamsun. Romanopiscu je znanjalo domišljije, da bi uganil, kaj neki bi rad človek, ki je tri leta zaprt.

„Prostaški bedak“

(»ARBAIDBLADET«, Oslo, glasilo norveške delavske stranke in norveške vlade)

Veliki človek in veliki pisatelj Björnsterne Björnson se je neshotokrat zavzel za ponižane in razžaljene, posameznike in narode. Björnson je proslavil norveško ime po vsem svetu.

Knut Hamsun je eden izmed umstvenih dedičev po Björnsonu. A glej, kako majhen in bešen stoji ob svojem predniku! Zgolj s književniškega in umetniškega stališča se Hamsun lahko kosa z našimi največjimi klasiki. Toda ali je kaj storil,

Nadaljevanje na 8. str.

„Konec“ slavne detektivke

Kako je iznajdljiv žurnalist ugnal lepo in nepristopno policistko in jo odpeljal... v zakon

(BI*) Newyork, jan.

»K 50« se odpove detektivski službi! Glavni ameriškega podzemlja ne morejo verjeti tej novici. Damo, ki se je skrivala za to značko, so vsi od prvega do poslednjega globoko spoštovali. Zakaj »K 50«, z zasebnim imenom miss Lillian Husheva, je veljala za najhrabrejšo in najuspešnejšo newyorško detektivko. Po lepoti njene obraza sodeč, bi bila prej ustvarjena za filmsko zvezdo kakor pa za nevarni detektivski poklic.

Mogočeži newyorškega podzemlja so vztrepetali, kadar so slišali njeno ime. Bila je neustrašna in iznajdljiva. Zlasti so se je bali zagledati, ker je ni nihče poznal. Bila je prava umetnica v šminkanju in pretvaranju. Niti njeni najbližnji znanci je niso spoznali, če se je preoblekla in »preslikala«. Saj je znana stvar, da je vodila lepa Lillian newyorške roparje nekoč ves mesec za nos. Preoblekla se je v gangsterko in živela med njimi kot poklicna tovarišica. Celó ropat je hodila z njimi, da ne bi zbudila suma. Ko je naposled dovolj videla in vedela, je pripravila svojim »tovarišem« grenko presečenec. Med nekimi »domaćimi slavljem« se je nenadoma ustopila pred poglavarja roparske tolpe in mu nastavlja samokres na prsi. Z nenavadno resnostjo ga je opozorila, naj se nikar ne gane, ker bi se utegnil sicer njen samokres na lepem sprožiti... Še preden so se roparji zavedli, jih je že obkolila četa stražnikov in detektivov. Trdni okoli so se jim tesno zapeli okoli zapestij...

Nič čudnega ni torej, da se niso newyorški podzemljani pogajali z lepo Lilliano. Toda kolikor so jo sovražili, toliko so jo tudi občudovali. Prerokovali so ji blestečo bodočnost. Nič manj priznanja pa ni žela hrabra detektivka pri gosposki. Ze samo to, da je dobivala 1.000 dolarjev plače na mesec (50.000 Din), dovolj pove. Nekoč, ko je odkrila velik finančni skandal, so ji izplačali celo 5.000 dolarjev posebne nagrade.

Če so se miss Husheve kot detektivke bali vsi, ki jih je pekla vest, so jo oboževali vsi, ki so jo srečavali v zasebnem življenju.

Blesteča kariera lepe Lilliane se je pa nenadoma izprevrnila. Zadeva je hudo zabavna in vesela.

9. januarja letošnjega leta se je vrnila miss Lillian malo po polnoči iz službe domov. Bila je zbita do skrajnosti in je komaj čakala, da zleze v posteljo. Toda komaj je utrla luč, so njena detektivska ušesa zaslišala zadrževano in pridušeno pokajevanje. Naglo je skočila pokonci in prižgala luč, toda v spalnici ni bilo žive duše. Kar tja v en dan je zato napela petelina na samokresu in zaklicala:

»Le ven, le ven, fant! Pa brž, sicer ti požnem kroglo med kosti!«

Zdajci se je iz omare oglašil zamolkel moški glas: »Ne morem ven! Hlače imam razcefrane, da je joj!«

Miss Lillian se je morala vgrizniti v ustnice, sicer bi se bila na glas zagrohotala. »Kaj ste pa delali s hlačami?«

»Na ograji sem obvisel,« je potopil moški glas.

»Dajte — v imenu božjem — hlače sem, da vam jih malo pokrpam!«

Detektivka se je pošteno zabavala. Vrata omare so se za ped široko odprla in krepka roka je pomolila hlače skozi špranjo. Reče: »Si jih je bil res pošteno zdelal; vsa zadnjica je bila odtrgana.«

Miss Lillian je ročno vdela nit v šivanko in pričela šivati na žive in mrtve. Seveda je položila napeti samokres predse na mizo. Ko je skončala svojo umetnijo, je pomolila hlače nevidnemu roparju. Kakor bi trenil, si je mož v omari natknul hlače in stopil pred slavno detektivko. »K 50« je seveda z večšim pogledom takoj ugotovila, da je fant krepak in — čeden.

Po njegovem nastopu je uganila, da od »stroke« gotovo ni.

»Kaj vraga pa iščete v moji omari?« ga je s hlinjeno surovostjo nadrla miss Lillian.

Mladi mož je zardel do ušes in zajecjal: »Poročevalec sem in hotel bi se postaviti pred šefom. Premislite samo, kako bi užgal članek z napisom »K 50« zna loviti roparje — svoja doma pa ne zna stražiti.« Sijajno, kali? Veste, moje mnenje je pač tako,« je nadaljeval mladi mož spriču porogljivega nasmeha lepe detektivke, »da ženske nimajo česa iskati pri policiji!«

»Morda imate prav,« je odgovorila Lillian, »sicer bi vas že zdavnaj predala najbližnjemu stražniku, da bi vas enkrat za vselej odzdravil takihle genialnih idej.«

O tem, kako sta se amaterski vlomilec in detektivka pomenila, ni uradnih zapisov. Res je pa, da je nekaj dni kasneje »K 50« svojemu šefu povedala, da se misli za zmerom odpovedati policijski službi in postati vzorna gospodinja. Bržčas bi javnost nikoli ne izvedela tiste zabavne zgodbe o vlomilcu v omari, če ne bi bili poročevalci tovariši obesili zadeve na veliki zvon. Tako je presenečeni ženini pred nekaj dnevi bral v časnikih »veselo vest«:

»K 50« aretirala vlomilca! Kazen: dosmrtna ječa v zakonskih verigah.

Luna je še zmerom v modi

(Zn) Newyork, febr.

V Ameriki spravijo vse v številke, celo šlagerje in pesmi. Statistika je moda.

Izračunali so, da je bilo zadnjih šest mesecev najbolj v modi šest arij, posvečenih... luni: nič manj kot 10.000krat jih je radio raznesel širom sveta.

Na drugem mestu je 306 popevk o »ljubljeni mami« in še tretje mesto so zasedle ljubezenske besede »I love you« v 203 variantah.

Z zimske olimpiade v Garmischu na Bavarskem:

Pred smučarskimi tekmami.

Z desne na levo: Norvežan Birger Ruud, Francoz Allais in Nemec Lantschner.

Mata Hari in obledeli opali

Sele zdaj je prišlo na dan, kaj je nesrečna vohunka šepnila pred smrtjo svojemu zagovorniku na uho

(Yi*) London, febr.

Slavno plesalko Mato Hari so med vojno osumili vohunstva in jo obsodili na smrt.

Nekega deževnega jesenskega jutra leta 1917. je Mata Hari izdihnila svojo dušo. V vincennskem gozdiču sta se ustavila dva zaprta avtomobila. Iz prvega je stopila Mata Hari z duhovnikom in z zagovornikom. Zagovornik se je komaj premagoval, da ni pokazal krutim izvrševalcem obsodbe svoje presunjenosti.

Mata Hari je bila bleda ko zid in v njenih očeh je gorel čuden

Banka Baruch

11. Rue Auber. PARIS (9e)

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune.

Belgija: št. 3064-64. Bruxelles: Holandija: št. 1458-66. Ded. Dienst: Francija št. 1117-94. Paris; Luxemburg: št. 5967. Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

ogenj. Pristrčno je stisnila svojemu zagovorniku roko, rekoč: »Nikar ne žalujte, maitre. Umreti mi ne bo težko. Saj verujem v večno življenje in zemlja se mi je itak zagnusila. Prepričana sem, da bo gospod poročnik skrbel za to, da bodo njegovi fantje dobro merili v srce.«

Lepa plesalka je objela svojega zagovornika in mu nekaj šepnila v uho. Potlej se je ponosno vzravala in izgovorila na glas še nekaj besed v slovo. Usoda je šla svojo pot. Dvanajst vojakov je dvignilo puške in poročnik je ukazal: »Strelajte!« Ženska, ki je nekoč zamašila kralje, državnike in denarne mogočnike, se je zgrudila mrtva na zemljo. Kariera nadarjene plesalke Mata Hari je bilo konec. In tisti trenutek je Mata Hari stopila v pravljico...

Do današnjega dne še zmerom ni dognano, kakšno poslanstvo je prav za prav imela Mata Hari. Mnogo ljudi še zdaj verjame, da je bila popolnoma nedolžna. Toda zakaj je vendar tako vdano šla na morišče? Odkod njen mir in hladnokrvnost ko so se puške namerile vanjo?

Angleški časnikar James Petterson je zdaj, toliko let po usmrtni slavnosti plesalke, odkril stvari, ki nekako pojasnjujejo takratni nastop Mata Hari. Petterson je bil odvetniku Mata Hari vsa leta na slehernem koraku za petami. Po vsaki ceni je hotel izvedeti, kakšno skrivnost je takrat šepnila obsojenka svojemu zagovorniku v uho. Maitre se je z vsemi štirimi otepal vsiljivega Angleža, naposled mu je pa vendar izdal skrivnost:

»Mata Hari, po narodnosti Holandka, s pravim imenom Gertrud Celle, se je rodila na otoku Javi. Mistični plesi, ki jih Javanci plešejo v svojih svetiliščih, so nenehno delovali na dušo mlade Gertrude. Kasneje je občudovala podobne ples v Indiji in takrat je tudi dobila od nekega svečenika, ki so ga domačini častili kot svetnika, sedem prekrasnih opalov v dar. Svečenik ji je dal drago kamenje s temile besedami:

»Hrani te dragulje ko največji zaklad. Kadar bodo zbledeli in postali motni, vedi, da so se skrivne sile zaklele zoper tebe in da te čaka poguba. Dokler bodo pa dragotine čiste in svetle, boš hodila v senci prestolov in nikjer na svetu ga ne bo sovražnika, ki bi te mogel pogubiti!«

Te čudodelne dragulje je Mata Hari kaj rada kazala svojim prijateljem in jim pripovedovala o svečnikovem opominu. Nihče pa seveda ni verjel tej njeni pravljici, zakaj vsi so bili prepričani, da se je hotela slavna plesalka s takimi bajkami samo ponašati.

In kakšne so bile njene skrivnostne besede na morišču?

V svoji smrtni uri je Mata Hari šepnila svojemu zagovorniku v uho: »Čudite se, da sem tako brezčutna? Vediti: 22. septembra 1916 (na morišče je šla 15. oktobra 1917) sem opazila, da so moji opali zbledeli in postali motni. Trije so mi celo počili... Prihodnji dan so se zgledali detektivki v mojem stanovanju, vse prebrskali in me odpeljali s seboj. Prišezem vam, maitre, tu pred svojim grobom in

Zanimivosti z vsega sveta

62 romanov z najmanj 200 stranmi je leta 1935 napisal Američan Big Ronald. Približno vsak peti dan je končal po en roman, na žalost (?) pa ni do danes še nobeden izšel.

Najtežji človek na svetu je Dick Haro: tehta 285 kg. Ondaj je povzročil veliko senzacijo na londonski razstavi nenormalno razvitih ljudi kot kontrast neke 25letne dame, ki je tehtala samo 15 kg in je bila visoka le 67 cm.

Egiptovske piramide bodo poslej ponoči razsvetljene z več tisoč električnimi lučicami in velikimi reflektorji. Vlada je dovolila, da smejo na piramide lepiti tudi reklamne lepake.

Največja tovarena avtomobilov na kontinentu je Opelova tovarna v Nemčiji. V njej je stalno zaposlenih 20.000 delavcev. Lani je tovarna izdelala 100.000 avtomobilov.

Devet ovac je raztrgal ris Ljubisavu Iliću, kmetu iz Barajeva. Ko je Ilić slišal ovčje meketanje, je s svojo ženo odhitel v hlev. Pobesnela zver je navallila še nanju. V obupnem boju se je končno Iliću posrečilo, da je z rokami risa zadavil.

Obiranje pomaranč je za letos v Boki Kotorski končano. Ker je bilo vreme za časa cvetenja pomaranč neugodno, so jih letos obrali komaj tretjino toliko kakor lani.

Napovedovalko za televizijski radio v Londonu iščejo na Angleškem. Poleg izredne lepote mora biti tudi dobra govornica, ker za radijske poslušalce nikakor ni prijetno, če napovedovalec čita svoj govor.

Predmet o lepem vedenju so pred kratkim uvedli v madžarskih šolah. Razrednik bo učencem vsak teden eno uro predaval o lepem vedenju, na ulici in doma.

Petim rimskim papežem je služil kot četa Rinaldo Jacchini. Te dni je umrl v Rimu, star 91 let. Pred smrtjo ga je še obiskal papež Pij XI.

Angleščino bodo kot obvezen predmet uvedli na vseh srednjih šolah v Nemčiji. Francoščina bo odslej neobvezna. Z učenjem angleščine bodo pričeli že v 4. razredu osnovne šole. Uspehov ne bodo ocenjevali.

Hauptmannov proces je do danes stal ameriško državno blagajno 1 milijon 250.000 dolarjev (okoli 60 milijonov dinarjev).

Večkratna milijonarica, 17letna hči Argentine Carlosa Magalhães, se je let dni pripeljala v St. Moritz, se na lepem zaljubila v nekega hotelskega liftboja in se na vrat na nos z njim poročila.

pri vsem kar ljubim, se vam zakolnem: Nedolžna sem! Toda saj mi ne bi nič koristilo, če bi se hotela boriti zoper usodo. Morda bi bilo še huje in nemara bi bila še koga spravila v nesrečo. Nihče ne pozna skrivnosti mojih opalov, le jaz vem, da moram zaradi njih umreti!«

Tole skrivnost torej je pred smrtjo dala Mata Hari svojemu zagovorniku v uho, le-ta jo je pa zaupal angleškemu žurnalistu.

Tako beremo v časnikih. Morda je vse to res, morda je zraven tudi nekoliko domišljije in želje po senzaciji, kdo ve...

Obisk o polnoči Ameriška zgodba

Napisal William Ogden

Velika gosposka vila se je kopal v mesečini, ko sta dva moža preplezala vrtni zid in se, skrivaje se za grmičjem, priplazila do kuhinjskega vhoda.

Zastavnejši izmed njiju je izvlekel šop ponarejenih ključev in se lotil dela. Njegov pomagač, mišičast dečko, je imel čez levo oko privezано črno ruto. V njima bi človek na oko spoznal poklicna vlomilca, pa še prav izvežbana povrhu.

V bližnjem stolpu je pravkar odbilo polnoč. Vlomilca sta morala prav dobro vedeti, da ni nocoj nikogar doma, nikogar razen gospodarice. Dolgo, dolgo sta že prežala na tako noč.

Spalnica, kamor sta bila namenjena, je bila v prvem nadstropju. Ves prostor je bil odet v modrikasto svilo; kakor da bi bil pripravljen za kakšno kraljično. V razkošni postelji med svilnatimi blazinami je sanjala prekrasna Marija Magrovaja, najlepša med oboževanimi zvezdami mednarodnega filma.

Pravili so, da se z moškimi srci poigrava kakor žongler z žogami. Temne skodrane lase je imela kratko pristržene, oči pa

žgoče, vabljive in hrepeneče — vendar je bila poleg vseh teh odlik nedostopna ko egipčanska sfiga.

Naj si bodo vlomilci še tako pokvarjeni in krvoločni — da ti poženo kroglo v glavo, ako samo z mezinem migneš — so v navadnem življenju vendar prav taki ko sleherni drugi zemljan. Želodec jim zakruli, kadar so lačni, napisana pisma nosijo ves teden po žepih, zobje jih bolijo in z nežnimi imeni jih vlovijo na limanice.

Oba naša vlomilca, Chicago-Bill s ključmi in Detroit-Eddie s črno obvezo, nista bila nič drugačn.

Po prstih sta se splazila v prvo nadstropje in odprla vrata od spalnice. Takoj sta prižgala luč in obstala nepremično na pragu, čakaje, da se bo igrala prebudila.

»Nikar ne kričite!« je zdajci zavpil Bill in pomeril igralki s samokresom v glavo.

»Še na um mi ne pride,« je odvrnila Magrovaja in si pomela oči. »Česa želite?«

»Biserje in demante, ki jih hranite v rdeči kaseti. V tej sobi so in pričakujeva, da nama jih boste izročili.«

»Res je, da jih tu hranim, toda kdo vama je to tako natanko povedal?« je začudeno vprašala Marija.

»Čudno se vam zdi? Saj sva vendar od stroke. Torej kje so?«

»V zidni blagajni za tole sliko,« je mirno odgovorila Magrovaja in pokazala z roko na veliko pokrajinsko sliko.

»Čudno,« je zagodel Eddie, »zidne blagajne so zmerom za pokrajinske slike. Prosim vas, vstanite in odklenite blagajno!« je naposled ukazal.

Čeprav se je Magrovaja morda treslo srce v prsih, tega vendar ni pokazala. Spretno, kakor se igralci takšnega slovesa spodobijo, je udušila svoj strah. »Nu, malokje sem srečala moškega, ki bi tako nevljudno ukazoval,« je s poudarkom dejala in se zapeljivo nasmehnila.

»Podvizajte se, milostljiva. Ne bomo se na dolgo in na široko pogajali!«

»Zdi se mi,« je rekla Marija, »da ste vedeli, da sem sama doma?«

»Uganili ste!« je odgovoril Bill. »Toda zdaj vas resno prosim, podvizajte se in odklenite blagajno!«

Marija je s povzdignjeno glavico krenila čez sobo do neke slike. Odmaknila jo je in zavrtela gumb. Vlomilca sta stala nepremično za njenim hrbtom in merila nanjo z napetima samokresoma. Zdajci so se pa vrata blagajne odprla in Marija je odstopila za korak.

»Izvolita, gospoda,« ju je povabila.

Bill je segel v blagajno in vzel

iz nje kaseto, povrhu pa še šop novih stodalarskih bankovcev. Ko je z večjo roko odprl kaseto, so se zablesketali v sijaju sobne svetilke prekrasni briljanti in dragoceni biseri. S kazalcem je pobožal te dragotine in se zadovoljno nasmehnil.

»O-ke, prelepa gospa,« je dejal. »Toda verjemite, da nama je v dnu srca žal in hudo zastran tega nočnega obiska, toda kaj si hočeva, ko ste pa vi tako neizmerno bogati, midva pa revnejša ko cerkvene miši!«

»Razumem,« je menila igralka, »popolnoma razumem. In če sta zdaj opravila, potlej...«

»Samo še minuto,« je menil Eddie, »če sva že tu, mi zapišite še par vstic v mojo spominsko knjigo.«

»V spominsko knjigo?«

»Da, da! Avtograme zbiram. Blesteča imena so že v njej. O vas pravijo, da ste hudo oholi in da ne marate dajati avtogramov. Toda meni — o tem sem prepričan — pač ne boste odrekli take ljubeznivosti. Izvolite...«

Vlomilec ji je ponudil polnilno pero — in ona se je podpisala...

»Ne, tega pa nisem vedela, da so vlomilci tudi ljubitelji kina...«

»Zakaj ne? Kakor drugi ljudje! Saj nam tudi ostane kakšna urica za zabavo. Prav nocoj sva bila v kinu.«

»Ali sta že videla kakšen moj film?«

»Prav vse!« je navdušeno vzkliknil Eddie. »Vi ste sploh najimenitnejša igralka, zato nama je resnično žal, da vas bova oropala teh dragocenosti, toda — nu saj veste — naša obrt je pač taka...«

»Zelo zanimivo,« je zamrmrala Magrovaja. »Ali sta videla moj film 'Skrivna vrata'?«

»Kajpada!« je rekel Eddie, Bill je pa pristavil: »Dvakrat sem si ogledal ta film. Saj — tam vam je menda nalival onegavi knez toliko žganja, da vas je opijani! Res imenitno ste tega gizdalina zagovorili!«

»Ali ste bili res pijani?« je radovedno vprašal Eddie.

»Ne,« se je nasmehnila igralka. »Ne bi rekel! Ali naju hočete mar voditi za nos, ko nama pripovedujete, da se znate trezni napraviti pijano?«

»Vidita, prav v tem tiči umetnost igranja,« je pojasnila Marija.

»Bežite no...«

Oborožena nočna gosta sta se zamislila. Zdajci je Eddie ukazal:

»Če znate tako reč kadarkoli, nama jo pa še zdaj pokažite!«

»Tisti prizor pijanosti naj vama igram?«

»Da. Kar na delo; dolgo ne utegneva več.«

Marija Magrovaja se je zagledala v spačena obraza vlomilcev, zagledala se je v cevi nabitih samokresov in se udala.

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Življenje v meteorjih?

(Vo) Frankfurt, febr.

V »Frankfurter-Zeitung« bere-

Pred kratkim se je v Arizoni (USA) vsul pravcat dež meteoritov. Ko so učenjaki pregledali te drobne nebesne sle, so se nemalo začudili: našli so namreč v njih lepo množino mikroorganizmov, prav majhnih živih bitij na vmesni stopnji med živalmi in rastlinami.

To odkritje je tem pomembnejše, ker se zdi, da potrjuje staro Helmholtzovo teorijo, da je vse življenje na naši premični nastalo iz kati, ki so prišle k nam z drugih zvezd v meteoritih. Nasprotniki te teorije ugovarjajo, da se meteoriti na poti skozi naše ozračje tako razbelijo, da mora sleherni morebitno življenje v njih propasti. Zdi se pa, da vročina ne prodre prav do jedra velikih meteoritov — to bi vsaj dokazovala senzacionalna najdba v Arizoni.

Baldwin — policijsko kaznovan

(X) London, febr.

Znano je, da Angleži glede zakonitih predpisov ne poznajo šale. Tudi dni so celo predsednika angleške vlade g. Stanleya Baldwina samega pripeljali pred policijsko sodišče v Shawportu; obsodili so ga na deset šilingov denarne globe, ker si je njegov psiček na spredu izdrl nagobčnik.

Na sodnikovo vprašanje, ali ima kraj pripomniti v svoje opravičilo, je Baldwin s smehom odvrnil:

»Moj pes je zelo radoveden. Zanimalo ga je, kaj nosi na gobčku, zato si je v sprednjima tačkama izdrl nagobčnik. No, radovednosti ga pač ne morem odvadiť.«

Sodnik v tej izjavi ni mogel videti »olajšujoče okoliščine«. Kaznoval ga je s kaznjico, ki jo predpisuje zakon za takšne primere.

Ko je predsednik vlade zapuščal sodno dvorano, je še pripomnil:

»Drago bi mi bilo, če bi se v vsej Angliji tako strogo držali določb o psih.«

Dva umora zaradi novorojenčka

(X) London, jan.

Londonška policija je nedavno odkrila zločin, ki je zbudil v angleški javnosti splošno zgražanje. Umor ima kaj nenavadne nagibe.

V senzacionalno-kriminalno afero je namreč zapleten znani indijski bogataš Jack Gozal, ki je imel velikanska posestva v Britanski Indiji, na Angleškem pa velike hleve dirkalnih konj. Policija ga je aretirala.

Jack Gozal je dalje časa živel v intimnem razmerju z londonsko igralco miss Neyevo. Pred nekaj

Sicer jo je pa tudi nekam mikalo, da bo tako sredi noči dvema, samo dvema gledalcema, dvema obupancema in izgubljenecema pokazala svojo umetnost.

Ne da bi črhnila, je sedla v rožast naslonjač in se zatopila v svojo vlogo. Pri priči se je spremenila v pijano žensko, ki obdelava nekega moža s prostakiškimi psovskami. Oba gledalca sta z nemo spoštljivostjo občudovala nenavadno igro in samokresa sta se jima pobesila.

»To je nebeško!« je navdušeno vzklikal Eddie, ko je končala. »Zares, najpopolnejša igralca ste!«

»Morda! Vem le to, da je bila to moja najboljša vloga,« je toplo odgovorila Marija.

Potem so se vsi trije pogovarjali še o drugih filmih, dokler nista vlomilca spet zaprosila igralke, naj jima zaigra še ta in še oni prizor. Ljubeznivo jima je ustregla, zavedajoč se, da še ni nikoli igrala pred tako navdušenimi in hvaležnimi gledalci. Tako zaverovano sta strmelala vanjo, da je iz lastnega nagiba navrgla še nekateri vesel prizor.

Nazadnje je pa Chicago-Bill zamišljeno dejal, da bo zdaj pač že čas za razstane. Vlomilci ne smejo zapravljati svojega časa... Tudi Eddie se je globoko zamislil, naposled je pa vendarle bleknil:

»Kaj misliš, ali ne bi dala gospe dragotin nazaj? Vidiš, tako ljubezniva je bila, samo za naju je igrala! Vrniva ji kaseto, saj nama še bankovci ostanejo!«

»Hm...« je zagodel Bill. »Ali bi res radi imeli tole rdečo škatlico v svoji blagajni?«

»O, da. Naki imam od sile rada,« je vzkliknila Marija.

Ne da bi še kaj dejal, je porinil Bill kaseto nazaj v blagajno.

»Denar si obdrži. Vi ga boste itak spet zaslužili. In hvala vam za lepo igro...«

Tedaj sta se odpravila, toda Eddie je pri vratih obstal.

»Ali nimate mogoče kakšne ponošene obleke zame?« je nenadoma vprašal.

Marija ga je presenečeno pogledala, a tudi Bill, ki je pravkar vtaknil samokres v žep, se je začudeno ozrl.

»Obleko — za vas?«

»Nu, ne prav zame, za moje dekle. Ona je vsa nora v vas,« se je izpovedoval Eddie, »ženske so pač take. Vse vaše filme je že videla, zdaj pa, če bi imela še vašo obleko, bo srečna ko še nikoli. Vam ene obleke itak ni mar...«

»Kakšno obleko bi pa radi?«

»Kakršna je. Vsaka ji bo prav, saj je take postavbe ko vi.«

Marija Magrovaja je stopila k omari. »Kar izberite...« ga je povabila.

»Morda mi daste takšno, ki

meseci je milijonarjeva prijateljica rodila hčerko. Gozal je bil oženjen in ni maral, da bi svet izvedel o njegovem nezakonskem očetovstvu.

Zato se je dogovoril s svojo prijateljico miss Neyevo, da bo novorojenčka ubil. In res je zločinski oče z lastnimi rokami zadavil svoje dete. O umoru je slučajno izvedela bolničarka miss Ellen Ashmarova, ki je v boleznih stregla miss Neyevi. Gozal ji je ponudil veliko podkupnino, če bo molčala. Toda vestna bolničarka je rajši pustila službo, kakor da bi sprejela ponujeni denar. Preden je pa odšla, je nenadoma zbolela in so jo morali prepeljati v bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da je zastrupljena z nevarnim indijskim strupom, ki ga Evropa sploh ne pozna.

Pred smrtjo je miss Ashmarova zbrala svoje poslednje moči in izpovedala zdravnikom Gozalu zločin. Toliko je še utegnila, potem je pa v hudih mukah izdihnila.

Zdravniki so takoj obvestili policijo in ta je ugotovila, da je Gozal bolničarko zastrupil. Tudi ta umor je Gozal izvršil v dogovoru s svojo prijateljico.

Miss Neyeva in Gozal sta obtožena dvojnega zločina. Morilca trdovratno tajita svoje dejanje, toda dokazi so nelzpodbitni. Nečloveška zločinca čakajo večala.

Riba namesto sveče

V severnoameriških vodah živi neka vrsta rib, ki so tako preponejene z oljem, da rabijo Indijancem za razsvetljavo. Riba posuše, napeljejo vanje od glave do repa stenj, potem pa prižgejo te poceni sveče. Nič čudnega seveda ni, da pravijo tem ribam »svečarke«.

Kitajski kino pred 2000 leti

* Berlin, jan.

Na Kitajskem so imeli že leta 120. pr. Kr. neke vrste kino. Čudite se, kali? In vendar je bilo tako.

V neki kitajski knjigi iz onih dni opisuje staroveški pisatelj gledališke predstave, ki so jih igrali v zabavo tedanjemu kralju Vutiju. Poglejmo torej, kakšna je bila ta reč!

Oder je bil zastrt z napetim tenkim belim platnom, ki so ga od zadaj žarko osvetljevali. Tik za platnom so se premikale iz usnja in kožuhovalne izrezane lutke, in senca teh lutk so se gibale po razsvetljenem platnu. Ta staroveški kitajski kino je bil povrh še pravi pravcat zvočni kinematograf, zakaj igralci so spremljali kretnje lutk s pogovori. Niti gošbe ni manjkalo.

Zdaj menda verjamete, da so imeli Kitajci res že pred 2000 leti kino, čeprav ne takega kakor ga imamo današnji dan.

Znamenje časa

(Po) Moskva, febr.

»Izvestja« so priobčila 4. januarja t. l. tole objavo krajevnega civilnega urada v Lenjini (moskovski okraj):

»Hitler (Salomon), doma v Kamenjcu Podolskem (ukrajinska republika), pristojen v Lenjino (moskovski okraj), izjavlja, da se prekrsti v Kamlenskoga.«

Po poročilu omenjenega civilnega urada so podobne zahteve po spremembi imena v ukrajinski republiki zelo pogostne; tam je namreč med židovskim (!) prebivalstvom ime Hitler zelo razširjeno.

Črv v očesu

(GK) Bratislava, febr.

V tukajšnji očesno bolnišnico so pripeljali mladega pastirčka, ker je med strahovitimi bolečinami nenadoma oslepel na enem očesu. Preiskali so ga in dognali, da se je bil za roženico obolelega očesa vgnezdil 1¼ cm dolg črv. Fotografirali so prizadeti del očesa in nato s kočljivo operacijo črva izrezali. Pastirček zdaj spet vidi in oko ni več v nevarnosti.

Zanimivo je, da se je podoben primer zgodil skoraj ob istem času tudi v Košicah, samo da je bila tam operacija že prepoznana. Črva so poslali v Prago, da ga znanstveno preiščejo.

(»Pr. Tagblatt«)

Težave v prehodnih letih

Pri ženah med 45 in 50 letom se pojavljajo radi prestanka spolnih funkcij mnoge telesne težave. V teh prehodnih letih postane menstruacija neredna, zvezana s krči in bolečinami v križu. Trenutno nastopa naval krvi v lice in vrat, včasih zvezano z migreno, zvonejem v ušesih, slabostmi, vročico, napadi omedlevice in nespečnostjo. Mnoge žene se začnejo v prehodnih letih debeliti in trpe na prebavnih motnjah.

Zdravljenje: Da se žene obvarujejo nervoznih funkcionalnih motenj, krčev, krvnih navalov, migrene in nespečnosti, je odlično sredstvo Planinka čaj, katerega naj se pije dnevno 1—2 skodelici. S tem se istočasno pospešuje delovanje črevesja in se žena na ta način lahko obvaruje prekomernega nabiranja maščobe.

Gospa, 49 let stara, je imela na vsaka 2—3 mesece menstruacijo z močnimi krči in bolečinami v križu. Za časa menstruacije se je tudi pojavil naval krvi in migrena ter se je pričela debeliti. Po 8 tedenski uporabi Planinka čaja so prenehale bolečine in debelenje je pričelo popuščati.

Reg. S. 530/36.

Bumerang

V kavarni je neki gospod obsel na klin svoj dragoceni zimski plašč in nanj prilepil listek s temi besedami:

»Pozor! Ne dotikajte se! Lastnik tega plašča ima nalezljivo bolezen!«

Ko je možakar odhajal iz kavarne in je hotel obleči svoj plašč, je našel na klinu samo listek z napisom:

»Plašč vzeli v razkužitev!«

Obed s konjakom

(Si*) Pariz, febr.

Neki znan pariški pojeduh je pred kratkim povabil svoje mnogoštevilne prijatelje na obed. Gospodskim gostom je seveda postregel s samimi izbranimi jedili in jih povrh presenetil z neko posebnostjo.

Namesto vina so naliveali livrirani služabniki gostom samo konjak in šampanjec. Toda ne samo to. Tudi vsa jedila, raki, kostruvina, jerebice in celo slaščice, so bile pripravljene z dokajšnjo množino alkohola. Seveda so bili vsi gostje na moč navdušeni za okusne jedi in za še okusnejše pijače.

ste jo že v kakšnem filmu nosili,« je ves v zadregi zaprosil Eddie.

»Nu, kar tole vzemite. Oblekla sem jo samo takrat, ko sem igrala v »Srebrnem castniku«. Pokazala je na živo rdečo obleko z izvezenimi okraski.

»Predobrli ste — moje dekle bo znorelo,« se je zahvaljeval vlomilec. Zdelo se mu je, da bi moral še nekaj prikupnega, še nekaj nežnega reči. Zato je povzel: »V tistem filmu ste samo sebe prekosili. Presladki ste bili. Po vsej Ameriki bi človek ne našel imenitnejše igralke.«

Marija je zvila obleko in vprašala:

»Zdaj sta torej zadovoljna? Noč je bila precej razburljiva — vsaj zame! Gospoda mi ne bosta zamerila, toda leči moram. Jutri me čaka dela, da je joj!«

»Do svidenja, pa še enkrat hvala lepa!«

Vlomilca sta se gentlemansko priklonila in izginila v temo.

Marija je sedla na svilnato posteljo in premišljevala o dogodku. Potem je stopila k oknu, ga odprla in se zagledala v noč. Od nikoder ni bilo čuti glasu, dokler ni v drevoredu zabrnal motor avtomobila...

Vlomilca sta jadrno stekla k svojemu avtomobilu, ki sta ga bila skrila za grmovjem. V tistem trenutku, ko sta hotela

vstopiti, je pridrdral mimo neznan avtomobil in voznik je na vso moč pritegnil zavore.

»Samo trenutek, gospoda,« je Billa in Eddieja nagovoril tujec s prijaznim glasom. »Ali ne bi hotela malo z menoj na sprehod?«

Na policijski stražnici je službujoči častnik obema nočnima tičema temeljito izprašal vest. Naposled je udaril s pestjo po mizi in vzkliknil:

»Naj me vrag vzame, če ni sta to Chicago-Bill in Detroit-Eddie!«

Prižgal si je cigareto in dejal službujočemu stražniku:

»Dober lov, Tim! Kje ste ju pa staknili?«

»Videl sem ju, ko sta se plazila k avtomobilu, pa se mi je zdelo sumljivo, da je nosil tale tu rdeč zavitek, s srebrom posejan.«

Chicago-Bill je grenko in očitajoče pogledal Eddieja, rekel pa ni nič. Eddie je silne požiral; kar dušilo ga je v grlu — pa tudi on ni rekel nič. Sicer pa vlomilci na splošno hudo malo govore, zlasti kadar jih policija zgrabi za vrat.

Ko je poklical policijski častnik Marijo Magrovajo po telefonu, se je hudo začudil.

»Ne, ne! Nihče ni vlomil pri meni. Kaj še!« je odločno dejala. »Dva prijatelja sta bila pri meni na obisku...«

Pismo iz Ljubljane

V začetku februarja

Mnogo bolj kakor italijansko-abe-sinsko bojišče, mnogo bolj kakor vsi dogodki v zunanji in notranji politiki je pretekli teden zanimalo Ljubljance, koliko bo dobil ali ne dobil dentist Joško Bevc, mož, ki je pred dobrim letom dni vzdignil toliko prahu.

Zanimanje za razpravo je bilo nenavadno veliko. Nekateri radovedneži so ponujali celo po tisoč dinarjev, samo da bi mogli prisostvovati tajni razpravi. Toda vse njihovo prizadevanje je bilo zaman. Celo žurnalisti so se morali zadovoljiti zgolj s suho razsodbo, brez globlje utemeljitve. Joško Bevc je dobil 14 mesecev zapora. Proti obsodbi se je pritožil — a prav tako tudi državni tožilec. Zadeva torej še ni odložena ad acta.

Brali smo, da je Joško Bevc poslušal obsodbo bled in str. Občinstvo na hodniku ga je sprejelo z različnimi pripombami.

Tako je za nekaj časa konec afere, ki je pred dobrim letom dni, decembra 1934, udarila v svet kot ena izmed največjih senzacij, kar jih je kdaj rodila naša Ljubljana. Slava slovenske metropole je takrat šla malone po vsem svetu. Samo da od take slave rada glava boli...

Drugi dogodek preteklega tedna je bil prihod znanega hipnotizerja in telepata Svengalija. Po krajših eksperimentih, ki jih je pokazal med predstavami v kinu Matiči, so hoteli premanogi še privatno k njemu, da ga izprašajo to in ono. Zlasti o bodočnosti in o usodi sploh.

V hotelu »Union« v drugem nadstroju je mnogo Ljubljancev čakalo pred vrati sobe št. 41. Večidel gosposdične, pa tudi zrelejša dame so bile med njimi. In vselej, kadar so se odprla vrata te sobe, kadarkoli je katera stranka prišla od telepata, je nastalo šepetanje, povpraševanje in uganjanje:

— Ali vam je kaj uganil?

— Ali mar vi kaj verjamete?

In potem je spet nastala tišina. Na vrsti je bila neka starejša gospa, nato neka gosposdična, pa spet neka gospa itd.

V sobi z dvema posteljama, za mizo, na kateri ni bilo drugega kakor povečevalnik in vaza s svežimi cvetličmi, je sedel mož z neprijetnimi hipnotičnimi očmi, zatopljen v svoje misli. Obraz si je pokrival z rokami...

...vidim, da vas čaka izprememba, se je čul njegov glas. Ta izprememba je vaš zakon. Glas izprememba bo za vas zelo važna in vam bo korenito obrnila življenje...

...zdaj ste v službi, toda dolgo ne boste. Preden bosta minili dve leti, se boste poročili...

...takole okoli 40. leta vas čaka bolezen, prav tako v 50. letu. Najbrže na želodec in po vsej priliki operacija...

In medtem ko je v sobi gospod Svengali govoril z mirnim, sugestivnim glasom, medtem ko je popisoval značaj, pripovedoval o preteklosti in to in ono namignil o bodočnosti — medtem so čakali zunaj pred vrati zmerom novi obrazi, nervozni kajpada in razburjeni...

Obrazi, ki jih tarejo skrbi, ki si žele pomoči ali vsaj utehe. Morda je po sredji kakšna zakonska zadeva, nesrečna ljubezen, moževa iznevera, detarne skrbi, bolezen ali kar si že bode. Počasi so se izgubljali koraki po preprogi hotelskega hodnika, počasi so se vlekle minute in negotovost je risala napete črte na obraze čakajočih.

Svet je danes prav tak kakor je bil pred 500 leti, pred 1000 leti, pred 4000 leti: bodočnost, samo bodočnost bi vsakdo hotel vedeti...

Naši dijaki so imeli pred kratkim svoj veliki ali svoj slabi dan. Dobili so polletna izpričevala. Kajpada so si naši pridni dijaki zato te dni na vso moč prizadevali, da kar moči neizpodbitno dokažejo pristranost svojih ljubih profesorjev, nesodobnost današnjega učnega načrta, itd.

Tisti, ki so le predobro slutili, kaj jih doma čaka, so že par dni pred usodnim dnevom kazali neverjetno pridnost in ubogljivost. Drugače toli nenosilni in razposajeni Borut je bil prizadeven, da ga kar spoznati ni bilo moči: nosil je materi vode, nasekal ji je drva in jih nanosil v kuhinjo in kaj vem kaj še vse. Mali dihotmat je že vnaprej zbiral pri mami kanoi, da se bo zavzela zanj, ko bo oče nabral čelo v nevihto zaradi slabih ocen.

Pa ne samo srednješolci, tudi starši so te dni mnogo predebatirali in prekritikovali sedanjí učni načrt in večne izpremembe v njem. Ne toliko zato ker bi se bili oni nekoč bolje učili, ne — temveč ker je bilo njega dni čisto drugače, čisto drugače... in dosti boljše kajpada...

Gospodinjska po...čnica, glasilo gospodinjskih pomočnic in hišnih delavk, je v januarjski številki zapisala tole zanimivost:

Dalje na 4. str. pod črto

V proslavo zimske olimpiade

so Nemci priredili zvezdni polet iz vseh pomembnejših nemških mest v Monakovo. Zmagal je stotnik Seidemann iz Berlina (na sliki).

Obed s konjakom

(Si*) Pariz, febr.

Neki znan pariški pojeduh je pred kratkim povabil svoje mnogoštevilne prijatelje na obed. Gospodskim gostom je seveda postregel s samimi izbranimi jedili in jih povrh presenetil z neko posebnostjo.

Namesto vina so naliveali livrirani služabniki gostom samo konjak in šampanjec. Toda ne samo to. Tudi vsa jedila, raki, kostruvina, jerebice in celo slaščice, so bile pripravljene z dokajšnjo množino alkohola. Seveda so bili vsi gostje na moč navdušeni za okusne jedi in za še okusnejše pijače.

Dr. Josef Löbel

Za človeško življenje

Detektivski roman iz zgodovine medicine. — Drugi del: Sifilida

Genij Wagner-Jauregg

»Svojega dela se ne lotim več,« je dejal Kristijan.

»Svojega velikega dela ne boš skonečal?«

Tudi Kristijan je ozdravljen... svoje jalove filozofije

»Ne, premislil sem se,« je odgovoril Kristijan. »Lej, veliki brat, tle dnevi tukaj s teboj so bili zame prevarno doživetje. Ne samo, da sem s teboj vred doživel tvoje obolenje in tvoje ozdravljenje; še nekaj drugega! Zakaj kar sem tu od prav blizu spoznal, je to, da je moči človeka, ki je zapisan neizogibni pogubi, vendarle rešiti, pa ne slučajno, niti z dobroto ljudi in z njihovo požrtvovalnostjo ne, temveč zgolj z vedo, s praktičnim znanjem, ki se ga naučiš, s plodom misli nekaterih mož, ki so našli zdravilo in ga lahko zdaj vsakdo uporablja.«

In ko ga je brat brez razumevanja pogledal, je še dodal: »Ko sem tako razmišljal, kaj so drugi vse speteli, se mi je zasvetilo, kako majceno in nepotrebno in nobenemu človeku v korist je vse to, kar sem doslej storil. Komu bo to kaj zalaglo, če s trudnim delom zbiram material, z željo da bi dokazal, kako zelo je vplivala na delo velikih duhov bolezni, ki jih je trla, a jih nihče ni mogel odrešiti trpljenja. Niti jaz sam, če ne mislim na docenturo, nisem od tega dolgoletnega dela imel druge koristi, ko spoznanje, da je Nietzsche klavirno končal, ker je imel slučajno nekaj let prej prav tako bolezen, ki si se je ti zdaj srečno odkrižal. Ali je to spoznanje vredno toliko potu?« Kristijan je globoko zajel sapo. »Nekaj vredno je samo dejstvo, da so v teh letih odkrili sredstva v pomoč, kjer prej ni bilo pomoči.«

»To, kar mi je bil doslej življenjski cilj, je smešno stvar, če merim po tem, kaj vse so storili možje, ki so odkrili takšna zdravila. Če bi ne bil še tako star, bi kar danes preselil v študiral medicino. Ker to več ne gre, sem se odločil, da bom pisal vsaj takšne knjige, ki bodo koristnejše od knjig o vplivu sifilide na ustvarjanje velmož. Pisal bom rajši o tem, kakšen vpliv je neke imelo ustvarjanje velmož na sifilido. Napisi hočem knjigo o zgodovini te bolezni, zgodovino o spoznanju, zgodovino o zatiranju tega zla.«

Fric je pritrdil. Čeprav je poslušal začetek dolgega govora s tesnobo v srcu, boječ se, da utegne biti kariera malega brata na previsci, ga je konec vendarle pomiril. Kristijan si je izbral torej za svoj habilitacijski spis kratko in malo drugo snov; tako se mu je zdelo. Temu ni kazalo oporekati. Morda je celo bolje, kdo ve? Pri tem ga je po bliskovito spreletela misel, da bi si brat, ako pusti dosedanje delo v nemar, lahko zdaj brez škode privoščil malo počitka in bi prebil dopust z njim; še očitati si ne bo imel kaj. Zato je bil s tako ureditvijo kar zadovoljen.

Na Dunaj pojdeti, k viru Fricvega zdravila

»Torej boš lahko, preden se lotiš novega dela, prav za prav pri meni ostal?« je menil, in ko je brat pritrdilno prikimal, je nadaljeval: »Zdaj pa, Kristi, zdaj me res nič ne mika, da bi šel na oddih v kakšen zaplankan kotiček. Za jug je pač še malo kasno, za zimovišče je pa še prezgodaj; Italija bi pa svoj prvi pravi dopust po tolikih letih in po tem brezupnem bivanju v bolnišnici tega brezupnega gnezda preživel nekje, kjer imaš gledališče, koncerte, kavarne, živahno vrvenje po ulicah...«

»Pojdiva vendar na Dunaj,« ga je prekinil Kristijan.

»Na Dunaj? Nu prav, A zakaj prav za prav na Dunaj?«

»Zato, ker živi tam Wagner-Jauregg.«

»Kdo?«

»Wagner-Jauregg, mož, ki ti je življenje rešil.«

Fric ga ni razumel. Kristijan se je nasmehnil: »Vidiš Fric,« je dejal, »če bi me lahko še kakšna stvar podkrepila, da bom rajši o Wagner-Jaureggu pisal namesto o Nietzscheju in Oskarju Wildu in Grabbeju in Baudelaireu, je gotovo prav to, da ti, denimo, veš, kdo so Nietzsche in Oskar Wilde in Grabbe

»Najbogatejša nevesta v Ljubljani v letošnjem predpustu bo imela za pol milijona vrednosti preprog in sto tisoč dinarjev vredne uhane. Nas to zelo veseli, ker bo mrtvo naložen denar prišel na ta način zopet med ljudi. Zanimalo nas pa bo, če bo vse te preproge morala čistiti samostojna kuharica, ki bo opravljala še vsa druga hišna dela za 200 do 250 Din mesečno in če ne bo dobivala za hrano to, kar bo drugim na mizi ostalo.«

Tako pravi »Gospodinja pomočnica«. Ne pove pa tega, kar je najzanimivejše, ne pove imena...

—ny.

in Baudelaire, čeprav so ti prav za prav komaj kaj mar — o tem se ti pa niti ne sanja, kdo bi utegnil biti Wagner-Jauregg, čeprav se te prav za prav hudo tiče. In priznam ti, da sem sam tudi šel pred kratkim slišal to ime. In vendar je Baudelaire svoje »Rože zla« podaril le nekaj stotinam, Wagner-Jauregg pa svojo malarijsko terapijo mnogim stotisočim.«

Kristijan je pripovedoval bratu, kako so mu v teh tednih brezdelja zmerom znova silile misli k temu možu, ki je imel misel in... pogum, da je prvi poslal bolezen proti bolezni v boj. Hotel je seveda izvedeti kaj več o njem, pa je prosil dr. Langeja za pojasnila. Toda tudi zdravnik, kakor bržčas vsi zdravniki, je vedel o metodi mnogo povedati, skoraj nič pa o možu, ki si jo je izmislil. Zato si je Kristijan naročil knjigo in je v njih z vneto stikal za zaiski, od kdaj neki uporabljajo bolezen kot zdravilo.

Bolezni zdravijo bolezni

Nekaj o tem je tudi res našel. Najprej dejstvo, ki so ga zdravniki večkrat opazili, da se namreč nekatere bolezni nič ne pogajajo med seboj. Ljudje, ki so si nakopali srčno napako, si na primer prav redko nakopljejo hkratu tudi še jetiko; tisti, ki imajo nevrstnosti s hrbtnim mozgom, se ne loti poapnenje žil. Tudi to, da kakšna bolezen zatire in uniči kakšno drugo, ki človeka že daje, so že opazovali: lupus je brž ozdravljen, če se mu pridruži šen, padavica se haje izgubi, če se loti reveža slučajno pljučnica ali pa škrlatica. In ko je v blazinici v Charlonsu na Marni nekoč razsajala huda griža, so nekateri blazneži zaradi nje ozdraveli. Marsikateri, ki je bolehal, ki se ga vsak drugi teden kakšna nedolžnost prime — sicer nikoli hudo, zato pa pogosto — odreši včasih kakšna »huda« bolezen vseh nadlog. Na tisoče jih pri priči razcvete in se iznebi svojih večnih nadlog in bolečin, kadar srečno prebole legar. Za svoj dobri sloves, da preubere telesno funkcijo, se ima legar zahvaliti samo okoliščini, da se začne z večtedensko hudo vročino. Zakaj vročina se zdi obramba, ki jo je narava sama iznašla; kajti bakterije na splošno ne marajo visoke vročine in ji tudi kos niso. Zato skušajo zdravniki vročino pospešiti, časih jo celo kar sami ustvarijo, sicer res šele v zadnjem času. Saj so bili dovolj dolgo nespametni, da so jo hoteli zavirati. Za pospešitev vročine vbrizgajo beljakovine. Da se dajo v isti namen uporabiti tudi živi malarični plasmodiji, je kakopak novost. V kolikor je sploh kaj novega. Zakaj že stari Grki so zoper melanholijsko predpisovali bivanje v močvirnatih krajih. Toda kako bi le človek primerjal tako barbarsko zdravljenje s takimle popolnim malaričnim zdravljenjem tega Wagner-Jauregga!

Kako si je le izmislil ta napredek? Kdaj si je le upal svoje sredstvo prvokrat na človeku preskusiti?

Kristijan je v vseh teh knjigah o tem le malo našel, zato je upal, da bo na Dunaju, v mestu kjer je Wagner-Jauregg delal svoje poskuse in kjer se zdaj živi, izvedel kaj več o njem.

Brž ko je dobil Fric poslednjo injekcijo salvazana, sta se torej brata odpeljala na Dunaj. Če je zdravljenje zboljšalo sprva samo duševno in dušno počutje bolnikovo, se je videlo zdaj tudi že telesno zboljšanje. Fric, ki so ga vročinski napadi hudo zdelali, je počeno zvezel, odkar ga niso več trpili: njegovi organi; osvobodjeni vseh parasitov, palide in plasmodijev, so se lahko krepili, organizem se je začel veseliti svoje zmage. — Fric se je zvedil, blede lica so se pordečila, oči so postale živahne in svetle — saj ni končno salvazan v bistvu nič drugega ko staroslavno krepilno arzen! — in zato je lahko ozdravljenec kaj kmalu Dunaj tako užil, kakor si je bil to v mislih naslikal.

Wagner-Jauregg in Bošnjaki

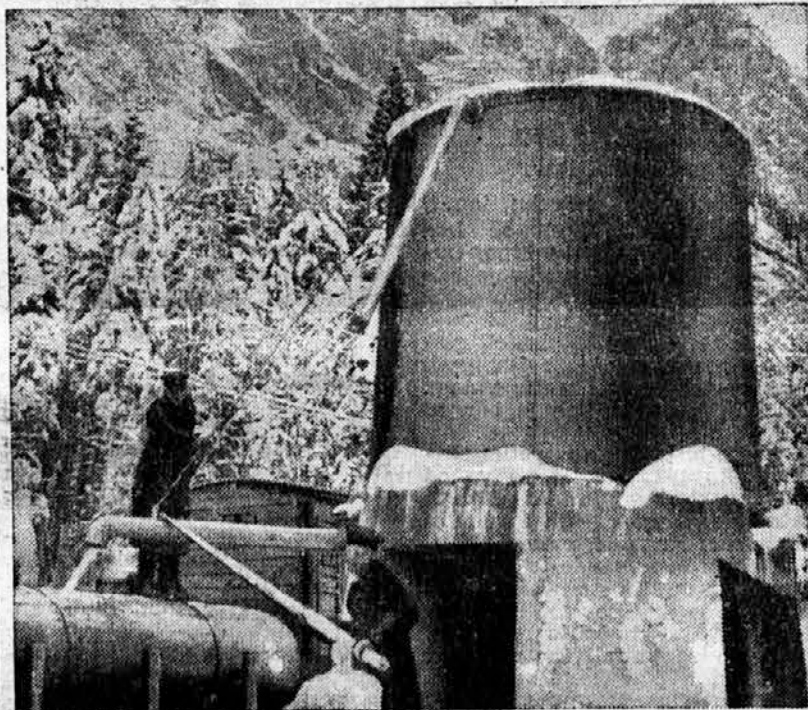
Brata sta hodila h koncertom in v teater, pohajkovala sta po cestah, hodila v muzeje, in kadar je Kristijan opravil še to ali ono pot, da bi se oskrbel z materialom o Wagner-Jaureggu in njegovem delovanju, ga je Fric lahko spremljal.

Dr. Lange, ki je pred leti študiral na Dunaju, jima je dal priporočila pisma, med drugimi tudi za nekega »starega gospoda«, bivšega Wagner-Jaureggovega učenca. Ta ju je sprejel v svoji sobi na Alserjevi cesti, nasproti splošne bolnišnice. Prijazno je poslušal Kristijana, ki mu je pripovedoval o svojem načrtu in mu obširno utemljeval zakaj je prišel na Dunaj, v kraj, kjer je zdravljenje z malarijo zagledalo beli dan.

»Prav gotovo je nekaj na tem, da iščete tukaj »genium loci«,« je zamisljeno menil nekdanji Wagner-Jaureggov učenec, »vidite,« in pokazal je s pretom skozi okno, »tukaj na tem neizglednem prostoru poleg bolnišnice je stala še tik pred vojno bosenska vojašnica. Prebivališče bosenskih pol-

kov, rekrutov iz Bosne in Hercegovine, iz predelov, ki so takrat še k monarhiji šteli. V teh deželah je razsajala že od pamtveka sifilida, pa še prav hudo. Resda je zato tam paraliza hudo redka. Tako redka, kakor je tam... malarija pogosta! Morda so bili prav Bošnjaki tisti, ki so Wagner-Jaureggu prvi navdahnili misel, ali ni morda nekakšna zveznost med redkostjo paralize in tistile docela sifilitični pokrajini, ki je hkratu tudi docela okužena z mrzlico.«

Seveda je bilo prav lahko tudi povsem drugače. Fricu se je pač zdela pobuda po Bošnjakih zelo verjetna. Toda stari izkušeni učenjak si stvari ni tako preprosto razlagal. Morda pa ta dozdeva vendar ni prava, morda je legenda verjetnejša, ki pravi da se je prva klica Wagner-Jaureggovi ideji zaplodila takrat, ko je okoli osemdesetega leta zdravil neko žensko, ki je po porodu zblaznela in se je svoje blaznosti popolnoma znebila, ko je prebolela legar. Kdo drugi bi bil seveda mislil, da gre za slučajno ozdravljenje, zakaj naposled se je vendar že zgodilo, da je kakšen bolnik tudi brez legarja ozdravel. Spet kdo drugi bi sploh nič ne mislil, najmanj seveda na kakšno zveznost. Wagner-Jauregg je pa zbolel primer v oči. In ko mu je prišla kmalu nato neka druga duševno otcpepla bolnica pod roko, mati devetih otrok, ki je slučajno dobila šen in je imela po ozdravljenju spet svojih pet čutov v popolni oblasti, je poznal že dva primera. Dovolj, da se je zbudilo v njem zanimanje, ki ga je napotilo, da je začel po literaturi stikati za slimihi primeri. In res je našel tu in tam raztresena tri ali štiri opazo-

Dragocena voda

Kako velika dragocenost je voda, vidiš šele, ko je nimaš. Tako je tudi na Zugspitzu, najvišjem nemškem vrhu. Poslednji studenec izvira v višini 1500 m nad morjem. Tam love vodo v velik rezervoar, ki ga po zobati železnici vozijo v 1000 m višje ležeči hotel. Še više pa vode sploh ne morejo dovažati, zato si jo naredijo kratko in malo s taljenjem snega.

vania, da se je omračenje duha izgubilo, ko so bolniki preboleli pljučnico, legar, šen, skratka bolezni, ki jih spremlja huda vročina.

Zdravljenje blaznosti z vročino

Kristijan si je novice vneto vtisnil v spomin. »Če prav razumem,« je prigovoril, »je šlo v vseh teh primerih zmerom za slučajno vročino. Kar bi pa rad vedel, je tole: Ali je že prej kdo mislil na to, da bi slučajno pomogel, z drugimi besedami: da bi namenoma povzročil vročino in ozdravil blaznost?«

»Oh, v medicini menda ni misli, ki bi je ne bil že prej kdo mislil,« je dejal zdravnik z vdanim nasmehom. »Tudi te ideje se je bil že nekoč neko oprijel, neki dr. Mayer, se mi zdi, ki je paraličnega zdravil s tem, da jim je z vtriranjem nekega antimonovega mazila prizadejal razjedajoče tvore in — vročino. Toda to so bile seveda živinske muke. Zasluga, da je skušal paralizirano po vseh pravihli znanosti zdraviti z vcepljanjem druge bolezni, ta zasluga gre pač brez slehernega dvoma edinole Wagner-Jaureggu samemu. Prvikrat je predlagal tako zdravljenje v neki razpravi, ki je izšla leta 1887.«

Z brezupnim gibom je pokazal na natrpano knjižno omaro: »Tu neke mora biti.«

Kristijan je prikimal. Spomnil se je, da je o tej razpravi že nekaj bral pri Američanu De Kruihu, ki je pisal zgodovino zdravljenja z malarijo. Tam pripoveduje, da je za cel rod kasneje, ko je dobil Wagner-Jauregg za svoje odkritje že zdavnaj Nobelovo nagrado, v newyorški zdravniški akademiji za-

Gospod pred vežnimi vrati

Francoski napisal Pierre Mille

Ogrnil ji je plašč čez gola ramena. Odšla sta v noč; za njima je zamolklo zvenela plesna godba.

»Dež je pričel pršiti, madame; stekel bom po avto,« je vneto dejal mladi mož.

S pogledom mu je sledila. Ves večer je bil v njeni bližini — pa nič več. In ona, saj tudi ni več zahtevala niti pričakovala! Laskala ji je njegova vnetja pozornost.

Vrnil se je s taksijem.

»Kam naj pelje?« je vlijudno vprašal.

Iz notranjščine voza mu je povedala naslov. Ponovil ga je

hteval to brošuro. Dobil jo je, toda... razrezana se ni bila!

Kako naj bi tudi sicer bilo sprito takšne abotne misli! Ali naj umetno ustvarjajo pljučnico ali pa nevaren šen! Kaj naj bi zdravniki, ki jim kdo kaj takšnega priroja, sicer pametnejšega storili, kakor da brošure, ki o takšnem nasvetu resno piše, sploh razrezali niso? Vročino naj bi namenoma povzročali! Stoletja in stoletja so zmerom stremeli za nasprotnim ciljem, da so vročino izganjali, odpravljali. Poznali so sredstva zoper vročino, za vročino pa ne!

V nekdanjem Wagner-Jaureggovem učencu so se vzdramili spomini. Držeč roke v žepu je korakal po sobi gor in dol in pripovedoval:

»Takrat sem bil njegov asistent, poslednji med mnogimi njegovimi asistenti. Prav takrat je bilo, ko je vpejal Koch injekcije tuberkulina. Tuberkulin je bilo zdravilo za jetiko, vrhu

šoferju in se zavijtel v voz k njej.

»Saj smem, madame?«

Ni ga zavrnila, ko je pa zunaj tako deževalo, ko je pa vendar tako ustrezljivo stekel po voz, ko pa... ni vedela, kako naj bi odklonila...

Sprva sta se menila vsakdanje reči. Zunaj je padal dež, skozi okno ju je božal dihanje jesenskih dreves. In ko jima je ta jesenski vonj, hladni in težak hkratu, objel razigrane čute, so jima postale besede bolj domače. Pripovedoval ji je o sebi, o svoji samoti, o svojem hrepenenju...

Prosjačil je za urico, vsaj za pol urice samote... z njo.

»Ne nocoj. Drugič, za gotovo drugič kdaj, obljubim vam,« je tesnobno dejala — in res ni vedela, ali resnico govori ali laže.

Voz je obstal.

»Tukajle stanujem; prosim vas, pozvonite!«

Hišnik je odprl vrata. Ponudila mu je roko, pa jo je hlastno spet odtegnila, ko je začutila vdani in zgoč poljub na njej. Jadrno je stopila v vežo in mu pred nosom zaloputnila vrata.

Ni še prišla do stopnic, ko je že spet zapel zvonec.

»Za božjo voljo, zvoni!« je prestrašeno dejala hišniku. »Nikarite, prosim vas, nikar mu ne odprite! Nekdo mi je sledil, Bog ve, kakšne namene ima!«

Vratar ji je svečano obljubil: »Naj zvoni, če hoče, do jutri zjutraj!«

Ni mogla in ni mogla zaspiti. Bila je sama, joj, tako obupno sama... Nikoli se ji še ni zdela samota tako grenka. Zmaga nad samo seboj, da mu je pred nosom zaloputnila vrata, ji ni bila v ponos ne v veselje... Nekam tožno ji je bilo pri srcu. Očitala si je, da ta vlijudni mladi mož morda zdaj trpi, ko bi ga pa bržčas z dobro besedo lahko osrečila.

Nekaj ji je reklo, da je še zmerom v njeni bližini... čutila ga je... Pogledala je skozi okno. Res, stal je še zmerom pred vežnimi vrati in zvoni!

Smešno je bilo — toda njej ni šlo na smeh. Sočutje jo je objelo... o, morda še več... »Zakaj ga nisem povabila, za pol ure samo; sedela bi v salonu, malo bi pokramljala — pa bi spet odšel, zadovoljen nemara, nemara z upanjem v srcu — jaz bi pa lahko mirno in pokojno zaspala.«

Ni se več upala pogledati skozi okno; lahko bi jo videl. Toda od okna se ji ni dalo, zakaj spodaj na dežju je stal on in zvonil in čakal in upal...

Vso noč do belega dne ni zatislila očesa.

Okoli enajstih predpoldne se je odpravila v mesto.

»Povejte mi, vratar, ali je oni človek snoči še dolgo zvonil?« je spotoma vprašala vratarja.

»Kakopak, milostiva! Do treh zjutraj!«

»Bežite no!«

»Zena mi pa ni dala miru, Kdo bo šmenta spal ob takem cinglanju! Tak pojdi odpirat! Morda se te bo zbal, potlej jo bo odkuril, če je močnejši, se mu pa lepo prikloni, pa ga pusti, naj gre gor!«

»In če bi bil prišel gor?« je vprašala bolj sebe ko vratarja.

»Kar gor naj gre,« je rekla moja stara. »Zal mi je reveža, da se moči na dežju. Če ga gošpa ne bo marala sprejeti, mu bo že sama brala kozje molitvice. Kaj bo šmenta zvonil in nas vznemirjal!«

Nekakšen čut hvaležnosti do vratarjeve žene je prevzel damo.

»Nu, in potem?« je tiho vprašala.

»Pa sem mu šel odpirat.«

»Dalje, dalje!« je vzkliknila.

Srce ji je viharno utripalo in rdečica jo je občila.

»Veste, madame, mladi gospod je bil res velik revež. Štiri prebite ure je zvonil, potrpežljivo in vdano — pa veste zakaj? —

Plašč ste mu bili priprli, ko ste zaloputnili vrata!«

(n. I.)

Nadaljevanje na 8. str.

Privatna detektivka

Po resničnih doživljajih napisala H.B.

5. nadaljevanje

Zanesljive informacije je dostikrat težje dobiti, kakor se zdi. Šef nam je pustil popolno svobodo glede tega, kako si te podatke priskrbimo, strogo in neizprosno je bil le zastran njihove točnosti. Kdor je hotel uspeti, se je moral naloge lotiti zelo pametno, oprezno in premišljeno.

Nadziranje ljudi je bilo po navadi kaj utrudljivo in dolgočasno. Med drugim je imel naš urad nadzirati uradnike in uradnice nekega denarnega zavoda in paziti na to, kako žive. Zato je dobil pavšalen letni honorar. Takšni opravki so nam kajpada zadajali mnogo dela. Mene je šef pritegnil k tem poslom šele v drugem letu moje službe.

Ravnateljstvo neke banke je posebno strogo pazilo na svoje uslužbence: morali so živeti zelo redno in se niso smeli spuščati v dolge ne v lahkomiselno ljubikanje. Če smo v zasebnem življenju takšnega uradnika opazili kaj takega, smo morali pri priti sporočiti ravnateljstvu.

Nekoč sem prekršila svojo dolžnost, ker sem nekega nameščenca posvarila. Moja dobrosrčnost se je pa maščevala, zakaj mladi mož se je kmalu nato v drugo pregrešil zoper stroge zapovedi svojih gospodarjev in je izgubil službo. Takrat je prišlo na dan, da sem ga bila že posvarila, in doktor je imel nič koliko polov in skrb, preden je gospode bančnike preprosil, da mu niso vzeli tega nadzorstva. Takrat sem se bala, da me bo spodil iz službe, toda doktor se zaradi te istorije še ni preveč srdil, nego mi je samo rekel:

»Tako na lastno pest ne smete nikdar več ničesar storiti. Kadar boste imeli kaj podobnega na duši, pridite takoj k meni, ker imam več življenjskihkušenj kakor vi. Saj ste gotovo že opazili, da sem vam dober tovariš.«

In res mi je bil postal pravi tovariš. Nič več ni ravnal z menoj kakor z uslužbenko temveč kakor s svojo sodelavko. Pri vsaki priložnosti mi je kaj zaupal in se o vseh važnih zadevah posvetoval z menoj. Vedel je, da imam v službi veliko srečo, in je znal to ceniti.

»Dekle,« mi je rekel nekoč, »srečno roko imate, in to je pri našem poklicu poglavitno. Uspeh je, ki odloča!«

V tretjem letu svojega detektivovanja sem pogosto celo doktorja zastopala in sprva mala obiske; tako sem dostikrat dobila vpogled v stiske in težave človeške duše. K nam so prihajali ljudje, ki smo jim bili poslednji up in nada, včasih smo pa imeli opravka tudi z navadnimi sitneži in fantazijami.

Nekoč je potrkal neki bogat gospod srednjih let in nam pokazal celo vrsto pisem, kjer mu je nekoč grozil, da ga bo ubil. Ker je kazalo, da nam nekaj prikriva, smo mu svetovali, naj se obrne do kriminalne policije. Toda mož ni maral o tem niti slišati; namignil nam je o nekakih skrivnih družbah, ki mu strežejo po življenju. Hotel je imeti dva detektiva, da bosta zmerom pazila nanj.

Ustregli smo mu. Naša človeka sta ga spremljala celo na potovanju malo-ke okoli vsega sveta, kamor se je bil odpravil, da ubeži svojim zasledovalcem.

Medtem je pa naš doktor afero z grozilnimi pismi malo globlje prebrskal in ves presenečen dognal, da je bil ta pisma napisal naslovljenec sam. Najbrže se je hotel pred samim seboj in pred javnostjo napraviti pomembnega in zanimivega. Ker je pa mož dobro plačal in bi bil prav gotovo ogrožen, če bi mu bil doktor vrzel njegovo sleparijo v obraz, je rajši molčal, in tako smo še leta in leta služili z njim lepe denarce.

Tudi še tako realen zavod, kakor je bil naš, se ne more zmerom strogo držati zakonov, če hoče svojim klientom pomagati.

Nekoč dne je prišla k nam lepa mlada gospa in nam položila svoje gorje. Bila je srečno poročena in je po smrti svojih staršev pričakovala lepe dediščine. V mlajših letih je bila pa nekoč storila veliko neumnost in to neumnost celo v pismu potrdila. To pismo je po naključju prišlo v roke neke izsiljevalke, in ta si je znala ustvariti z njim prav lep vir dohodkov.

Společka je terjala le manjše zneske, potem je pa postajala vse predrnejša in predrnejša in je hotela imeti čedalje več. In nesrečna mlada žena je morala plačevati, da ne izgubi svojega moža. Zato tudi ni smela na to misliti, da bi se zatekla k policiji. Vsega skup je do tistega dne plačala že več ko 30.000 mark. Njena pot k nam naj bi bila poslednja postaja pred samomrtvom.

Doktor in jaz sva jo tolažila in ji dajala poguma. Nato nama je morala vse natanko povedati, kako se je zgodilo.

»Zmerom znova mi izsiljevalka obljublja, da bo to pot poslednjič,« nama je tožila svoje gorje. »Ko pa plačam, ne mine niti teden, in že dobim spet novo pismo. Niti spati ne morem več; moji živci so že čisto pri koncu.«

Doktor ji je zatrdil, da bo vse storil, kar bo le mogel, vendar mora biti pripravljena na to, da brž ne bo šlo. Če se nečemo zateči k policiji, nam je odprta samo ena pot: gledati moramo, da dobimo v roke ono kompromitujoče pismo.

Tako sva skupaj z doktorjem skovala bojni načrt. Sklenila sva, da se moramo kako seznaniti z izsiljevalko in si pridobiti njeno zaupanje.

Toda težko se je prisiliti k neznanu, če nočeš, da te izpregleda. Doktor si je tedaj izmislil posebno rafini-

kala veletok njenega besedičenja, ko sem ji rekla: »Gospa ste nenavadno lepa ženska!«

Od tistega trenutka sem bila v njenih očeh najljubeznivejša bitje na božjem svetu; uklenila me je v srce in me prosila, naj ji bom prijateljica. To sem ji seveda tudi obljubila in sem se po najboljših močeh trudila, da si jo tudi jaz pridobim za prijateljico. Kajpada ni niti slutila, kakšno kačo si greje na prsih.

A kakor mi je bil prvi del moje naloge lahak, je vse kazalo, da bo drugi del toliko težji: niti sanjalo se mi ni, kako naj pridem do onega pisma. Od tistega dne sem bila vsak dan pri izsiljevalki v gosteh. Seveda sem si ji bila predstavila pod krivim imenom in tudi svojega pravega stanovanja ji nisem izdala.

Tako sem dan za dnem prebivala po več ur v družbi te zoprne ženske, poslušala njeno kvasenje, laskala sem

Za čez dva dni se je mladi mož oglašil v naši pisarni.

ran trik. Ker je imel zveze z berlinsko apasško organizacijo, mu ni bilo preveč težko priti v stike z nekim izkušenim žeparjem. Poklical je moža k sebi in mu obljubil lepo nagrado, če bo dobro opravil svojo nalogo.

Tako smo torej spustili žeparja na izsiljevalko. Ze čez dva dni se je nadobudni mladi mož oglašil v naši pisarni in prinesel s seboj denarnico, ki jo je bil oni ženščini izmaknil v tramvaju iz ročne torbice. Zasledoval je je tako dolgo, dokler se mu ni ponudila ugodna priložnost, da je uspešno opravil naročeno mu nalogo.

Kakor sva z doktorjem pričakovala, sva v ukradeni denarnici našla med drugim tudi listič z naslovom izsiljevalke. To mi je imelo moje naloge znatno olajšati.

Se tisti popoldan sem se odpravila k dični dami; stanovala je Uliku Aleksandrovega trga. Ko sem pozvonila, mi je odprla našminkana, napudrana in parfimirana ženska z zabuhlim obrazom, ki je izdajal razuzdano življenje.

»Včeraj sem našla v tramvaju neko denarnico. Sodim, da ste jo vi izgubili,« sem odgovorila na njeno nezaupno vprašanje, po kaj sem prišla. Ženska je takoj postala prijaznejša in me je povabila, naj vstopim. Izročila sem ji denarnico. Bežno je pregledala, ali česa ne manjka, nato je pa dejala:

»Človeku kar dobro dé, ko vidi, da se v današnjem pokvarjenem času še dobe pošteni ljudje. Saj boste popili z menoj skodelico kave, ljubo delec!«

Medtem ko je ona odšla v kuhinjo, sem se razgledala po sobi. Stanovala je v veliki stanovanjski hiši za manj imovite ljudi, vzlic temu je bila pa njena soba hudo bahavo urejena. Vse, kar si morete predstavljati slabega, zraven pa dragega, ste lahko tu videli. Zdela se mi je skoraj, kakor da bi zašla v muzej za zmadke. Na tucate slik, predstavljajočih mojo gostiteljico v vseh možnih položajih in okoliščinah, mi je izdajalo njeno nečimrnost in hkratu tudi njeno občutljivo točko. Le kje ima shranjeno ono pismo?

Ko sva potem sedeli pri kavi in mi je neprestano govorila samo o sebi, sem le enkrat samkrat prese-

jal. »Leta in leta utegne še trajati, preden boste dognali, kam je skrila ono pismo. Zato moramo vse postaviti na kocko in tvegati nasilen poskus. Ženščina je naši klientki vno-vič pisala izsiljevalno pismo in zahtevala, da ji že jutri plača. To priložnost moramo izrabiti.«

Nato mi je doktor natanko obrazložil svoj načrt.

Drugi dan popoldne sem spet obiskala svojo »prijateljico«. Nekoliko sem bila nervozna, zakaj če je v našem načrtu le ena sama napaka, je vse izgubljeno. Kava, pismonoša in čas so v tem načrtu igrali glavne vloge.

Pismonoša je navadno prišel par minut pred štirimi in nekako ob istem času sva navadno pili kavo. Morala bom tako urediti, da bova sedeli pri kavi, ko bo pozvonil pismonoša. Da bo pozvonil, zame ni bilo dvoma. Rekla sem ji, da se mi danes posebno hoče kave. In res je nekoliko prej zakurila. Vse je šlo po sreči, zakaj ravno v trenutku, ko sva sedli za mizo in si nalili kave, je pozvonilo.

Hlasno je odšla odpirat. Porabila sem priložnost, vzela neki prašek iz svoje torbice, ga vsula gostiteljici v kavo in nato dobro pomešala z žlico. Ko se je vrnila s pismom v sobo, sem mirno sedela, kakor da se ne bi bilo nič zgodilo.

»Oprostite, ljubo delec, tole pismo moram brž prebrati,« mi je rekla izsiljevalka. Njen obraz je izdajal silno napetost. Stopila je k oknu, da prebere, kaj ji pisala na klientka; zame seveda ni bilo to pismo nikakršna novost.

»Če se mi še kdaj predrznete pisati takšno izsiljevalno pismo, pojdem na policijo. Vaše sklicevanje na kompromitujoče pismo je nesramna laž. Takšnega pisma nisem sploh nikoli pisala.«

Opazovala sem jo, ko je brala. Najprej sem uzrla na njenem obrazu brezmejno začudenje, potem jo je pa obšel neznan strah.

Na neki polici je stal poceni porcelanast kip psa, okrašen s pozlačeno ovratnico. Na ta kip se je zdaj vrgla moja gostiteljica, zavrtela v svojo oseplost glavo na njem, jo odvila, segla v volto telo in prinesla na dan neko pisanje. Padla je bila v past, ker se je hotela prepričati, ali je dragoceno pismo še zmerom na varnem.

Nato se je globoko oddahnila, skrbno spravila pismo v žep in se obrnila k meni.

»Takšna nesramnost!« je vzklisknila. »Nekdo si je privoščil abotno šalo na moj rovaš. V onem skrivališču hranim svojo oporoko.«

Rekla sem izsiljevalki par ljubeznivih besed, da jo spravim spet v dobro voljo. Pomirjena je nato sedla in jela srebati kavo. Nekaj časa je še zgovorno besedila, potem je pa postala nekam redkih besed in zatehala.

»Tako zaspana sem iznenada postala,« je naposled dejala. »Legla bom za pet minut na divan.«

Menila sem, da bo to pač še najboljša, in ko nato je že mirno in globoko zaspala. Vedela sem, da se pred večerom ne bo predramila. Uspavalni prašek je dobro deloval.

Počakala sem še nekaj časa, potem sem pa stopila k speči izsiljevalki in ji vzela pismo iz žepa. Bilo je res pravo. Tako smo našo klientko rešili.

Tisto leto sem prebivala svojo dopust v planinah. Ko sem se nekega dne vrnila s sprehoda, me je v hotelski veži čakal moj šef.

»Tako sem se vas bil navadil,« se

MR. BAHOVEC

Za čiščenje in obnovo krvi

je Planinka zdravilni čaj dober regulator. Radi tega učinkuje 6-12 tedensko zdravljenje s Planinka-čajem Bahovec izredno dobro: pri slabi želodčni prebavi in zaprtju, pri slabem in nerednem delovanju črevesja in napetosti telesa, pri omotici, glavobolu, nespečnosti in zgagi, pri obolenjih sečne kisline in hemeroidih (zlati žili), pri obolenju jeter pri nervozni in živčnih boleznih.

PLANINKA čaj BAHOVEC

zahtevajte v lekarnah samo v zaprtih in plombiranih paketih po 20 Din z napisom proizvajalca

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana

ki Vam pošlje vzorec in poučno knjižico brezplačno.

Reg. S. Br. 14212 10. VII. 1934.

je šalil, »da vas pogrešam, kadar vas ni. Saj mi dovolite, da ostanem nekaj dni tu?«

Nekoč poznega večera, ko je zemlja prečudno dehtela in je mesec visel na jasnem nebu kakor v sentimentalnih romanah, mi je doktor zadal komično vprašanje.

»Mene kaj rada, dekle?«

»Da, zelo!« sem odgovorila brez sramu.

Kmalu nato sva se poročila in danes imava že zastavnega fantiča. Le njegova bodočnost me nekoliko skrbi: zakaj, kadar bo prišel v leta, ko fantje svojim materam radi to in owo utajé, bo imel smolo...

»ZGODBE MALE TAJNICE«

Po velikem uspehu in priznanjih, ki jih je bila v zadnjem času deležna serija člankov pod naslovom

»PRIVATNA DETEKTIVKA«,

bo uredništvo »Družinskega tednika« v prihodnji številki začelo priobčevati drugo serijo člankov pod naslovom

»ZGODBE MALE TAJNICE«,

Tudi to pot je snov zajeta iz resničnega življenja, tudi to pot so vse naše simpatije na strani dekleta, ki je v svojem 17. letu zbežala zdoma, iskala službe pri tujih ljudeh in bojevala težak boj za obstanek.

»ZGODBE MALE TAJNICE«

so odkritosrčne, obenem pa popolnoma svojevrstne in napete. Avtorica teh resničnih doživljajev nas takoj v začetek priklene nase in si nas na mah osvoji.

»ZGODBE MALE TAJNICE«

začnemo priobčevati v prihodnji številki. Ne zamudite začetka!

Anekdote

REDEK DAR

Markija Montranda so se zaradi njegovih strupenih šal vsi bali. Nekoč ga je neki general — mož je bil skoraj popolnoma plešast — vprašal za svet: kaj naj podari neki dami, ki mu bila zelo draga. Rekel je, da bi morali biti dar nekaj posebnega, kar moči redkega.

»Podarite ji las s svoje glave!« je menil Montrand.

MORNARISKI MINISTER, KI SE NI BIL NA MORJU

Švedski kralj Karel X. je imel mornariškega ministra, ki ni bil še nikoli na morju. Nekoč je neko vprašal kralja:

»Veličanstvo, ali mi veste povedati, zakaj si vaš minister mornarice vsak dan tako vneto umiva noge?«

»Nimam pojma.«

»Ker se trenira za morje...«

OD STRAHU UMRL

Aleksander Guidi je bil najljubši pesnik rimskega papeža Klementa IX. Nekega dne mu je dal papež sestaviti šest svojih govorov. Pesnik je doma skrbno sestavil naročene govore, nato je pa rokopis sam nesel v papeški dvor. Spotoma jih je še enkrat pregledal in našel neko pravilno napako. Ta napaka mu je šla tako do srca, da ga je zadela kap: padel je in obležal na mestu mrtev.

20letnica Verduna

Ta mesec poteka 20 let, kar se je začela največja bitka svetovne vojne in morda najstrašnejši spopad vseh časov: bitka za Verdun. Naša slika kaže vhod v verdunsko utrdbo Douaumont, ko so jo Nemci začasno zavzeli 25. februarja 1916. — Dne 14. julija, na francoski narodni praznik, pripravljajo bivši francoski frontniki v zgodovinskem Douaumontu veliko mirovno manifestacijo, ki se je bo udeležilo okoli 100.000 bivših bojevnikov sedmih narodov, nekdanjih prijateljev in sovražnikov.

Njena velika ljubezen

PO FRANCOŠČINI PRIREDIL

18. nadaljevanje

Jaz sem mu bila vrgla v obraz, da je zame tujec in da mi bo tujec ostal do smrti. On mi je bil odgovoril, da ne more čutiti niti trohice toplejšega čustva do ženske, kakršna sem jaz. Ali nama po vsem tem ostane kaj drugega, kakor da greva narazen?

»Požurite se, Renata!« me je priganjal. »Lačen sem ko volk.« »Zakaj ste me šli pa iskat in izgubljati čas?« sem ga zavrnila. »Lahko bi bili večerjali ob istem času kakor vsaki dan!«

»Vaše mesto je tu; ali sem vas smel tam pustiti?«

»Ne, ni bila vaša stvar skrbeti zame, ko vam nisem nič... nič!«

»Zdi se mi, da malo prej niste mislili na to, ko sem prišel po vas,« je odvrnil malce porogljivo. »Šli ste brez obotavljanja z menoj, in zdi se mi celo, da ste bili... zadovoljni!«

»O, nikar prezgodaj ne slavite zmage!« sem kriknila. Zadoščanje, ki sem ga brala na njegovem obrazu, me je zadelo v živo. »Saj me niste za dolgo pripeljali nazaj! Zdaj, ko stojim še na pragu teh vrat, vam povem, da ne bom več dolgo ostala pod vašo streho. Moj sklep je storjen: jutri odidem!«

»Jutri!« je vzkliknil. Dvournen usmev mu je zaigral okoli ust. In neskrbno je dodal:

»Kaj bo jutri, bomo še videli!... Nocoj vem samo to, da sem lačen, in če nimate nič proti temu, bi šla zdaj večerjat.« Njegov neskrbni mir me je dražil. In medtem ko mi je s pretirano vneto pomagal slačiti plašč, sem razburjeno ponovila:

»Jutri odidem, da veste! Ni je sile, ki bi me še dalje obdržala pri vas!«

»Kaj bo jutri, nihče ne ve,« je rekel med zobmi. Na ustnicah mu je še zmerom igral porogljiv nasmešek.

»Pravi! Bomo že videli! Bomo že videli!«

Razburjeno sem si segla v lase in si popravila frizuro.

Stopil je k meni, me prijel okoli pasu in me stisnil k sebi.

»Ne bodite tako hudobni, Renata!« je rekel nekam razposajeno. »Da, bomo že videli... kaj nama je namenila bodočnost. A ker sva nocoj še skupaj, pustiva te skrbi in ne kvariva si poslednjih ur najinega skupnega življenja.«

Njegova drznost mi je vzela sapo. Nisem vedela, ali se šali, ali misli zares, zato mu nisem vedela kaj odgovoriti.

Hotela sem se mu izvit, toda njegova roka se je še trdneje stisnila okoli mojega pasu. Tako me je peljal v obednico. Zunaj se mu nisem smela več upirati, zaradi drugih; tako sva vstopila tesno prižeta drug k drugemu kakor dva mlada zaljubljenca.

2

Skodelica kave

Toda najina večerja je vzlic temu potekla brez pravega razpoloženja.

Moj spremljevalec je bil videti v skrbeh, čeprav se je prizadeval, da bi se kazal veselega. Hotel je spraviti pogovor v tek, toda beseda mu je nekajkrat kar na ustnicah zastala, da je mahoma zavlada v sobi zlovesča tišina.

Pri neki priložnosti so se oči mojega moža za čudno dolgo ustavile na meni. Kar čutila sem, kako mi njegov mračno-resni pogled prodira v dušo.

Za trenutek se je njegov obraz spalil v bežni boleti. Tako sem doživela vsaj majhno zadoščanje, videč da ni tako neskrben, kakor se dela.

Proti koncu večerje je odredil, da naj kavo in likerje servirajo v njegovi sobi.

»O, nocoj ne!« sem se branila. »Preveč sem trudna.«

»Saj vas ne bom dolgo zadrževal,« je odgovoril. »Vsaj nocoj bi vas prosil... ko jutri!«

Ni dogovoril; razumela sem vzlic temu.

Najine oči so se srečale. Morala sem pobesiti pogled pred žgočim plamenom, ki je žarel v njegovih očeh.

»O, moj Bog!« sem pomislila in iznenada me je obšla čudna zadrega. »Pri sebi je dal pogriniti... Da ne bo skušal ponoviti poskus prvega večera?«

Sama ne vem, kaj se je takrat odigravalo v mojem srcu. Čutila sem se ob tej misli srečno kakor še nikoli, hkratu me je pa obhajal nedopovedljiv strah.

Skušala sem si naslikati, s kako izbranim prezirljivim nasmehom bom zavrnila njegove poskuse, če se mi bo skušal približati kakor prvi večer.

V svesti sem si bila, da do tistega dne še nisem imela tako lepe priložnosti, da se postavim pred njim. In bila sem ravno pri pravi volji, da mu dam svoj prezir okusiti.

Toda vselej kadar sem dvignila pogled k svojemur tovarišu za mizo in uzrla mračni ogenj v njegovih očeh, me je zdajci minila vsa samozavest in drget me je stresel po životu: skopnela je vsa moja volja in odločnost.

In obšlo me je spoznanje: ne, prizor prvega večera se ne more več ponoviti — z istimi besedami in z istimi čustvi že ne!

Med nama je bilo zdaj nekaj več, nekaj, kar ni bilo pod oblastjo najine volje.

Danes me moj mož nikakor ne bi mogel prositi v toli elegantno-saljivem tonu kakor prvi večer, naj prebijem noč pri njem.

A tudi če bi se mogel tako zelo obvladati, da bi ponovil iste besede, z istim galantnim naglasom — njegove oči ne bi mogle lagati; in pod njihovim pogledom tudi jaz ne bi mogla mirno igrati vloge nebržne ženske, ki ji je tak predlog le v smeh in zabavo.

Teh misli mi je bila glava tako polna, da sem kar mehanično nosila v usta. Ko je bil krožnik prazen, sem nemo zastrla predse. Tedaj mi je moj mož položil roko na ramo.

»Prosim, Renata!«

Ponudil mi je roko. Planila sem pokoncu, vsa osupla od toli naglega prebujenja v resničnost. Artur Winterton je opazil mojo zmedo. Nasmehnil se je.

»Zmotil sem vas v vaših mislih: nekje daleč ste bili!«

»Da... po luni sem popotovala.«

»Lepa dežela, samo njen videz je varljiv.«

»Mislite?«

»Vsake sanje so lažnive.«

»In vendar se včasih uresniči!«

»Prav redko!... Življenje je zgrajeno iz stvarnosti, ki morda le prav od daleč spominjajo na podobe iz naših sanj.«

»Nu, tem slabše!«

»Res?... Za koga?«

»Za...«

Utihišla sem in sem ga pogledala.

»Za koga je tem slabše?« je hotel vedeti.

»Za vas!« sem odgovorila predrzno.

»Glej, glej!...«

Zapičil je svoje oči v moje, potem je pa počasi dejal:

»Zame? Mogoče!... Za vas pa gotovo!«

Prezirljivo sem se namrdnila: spomnila sem se misli, ki so me obhajale ob koncu večerje.

In ker se je delal tako resnega, si nisem mogla kaj, da ga ne bi vprašala:

»O čem pa mislite, da sem pravkar sanjala?«

»O jutrišnjem dnevu... o svojih načrtih po odhodu odtod.«

»Ne! O tem nisem mislila!«

»Res ne?« je dejal nejeverno.

»Če vam povem!«

»O čem pa potem?«

»Mislim, da na najin prvi skupni večer... In na to, kaj vse se je dogodilo od tistih dob... Mislim, da na nocojšnji poslednji večer!«

»Nocojšnji poslednji večer...«

Med pomenkom sva bila prišla do kadihlice kraj njegove sobe.

»Poslednji?« je ponovil vprašujoče.

Nežno me je prijel za roko.

»Ali iskreno mislite, Renata, ko pravite nocojšnji poslednji večer?«

»Zelo iskreno.«

»Tak ste odločeni oditi?«

»Trdno odločena.«

»Povejte mi to še enkrat... in pogledajte mi v oči... da bom v vas samih bral... Zakaj, vaš glas utegne utajiti, kar vaša duša prav na tihem misli.«

»Trdno sem odločena jutri odpotovati,« sem izjavila in mu pogledala v oči.

»Tudi če bi vas lepo prosil, da ostanite?« Njegov glas je postal čudno hripav.

»Tudi če bi me še tako lepo prosil, da naj ostanem!« Sklonil se je tako blizu k meni, da se mi je njegov dih igral v laseh, in zamrmral še tiše:

»Tudi... če bi vam rekel... da vas ljubim?«

Tako nepričakovane so mi bile te besede, da se nisem mogla premagati: udarila sem v razposajen smeh.

»O!... Tudi tedaj, takrat še posebej!« sem prešerno vzkliknila.

Kini prinašajo

KINO SLOGA

Ljubljanski dvor Telefon 2790
predvaja v sredo 12. in v četrtek 13. t. m.

»POSLEDNJI VALČEK«

Svetislav Petrovič in Camilla Horn
premiera sijajne burke

»KATJE«

V glavni vlogi: Šteko Szakal
Glasba Paula Abrahamova.

SOKOLSKI DOM SISKI

telefon 33-87
16. in 17. t. m. Martha Eggerth v opereti

»PLAVOLASA CARMEN«

Kot dopolnilo Silly simfonija
od 18. do 20. t. m.

»HIMNA LJUBEZNI«

Charlotte Suza in Paul Hartmann

KINO MOSTE

predvaja v soboto 15. t. m. ob 20. uri,
v nedeljo 16. t. m. ob 16. in 20. uri
in v ponedeljek ob 20. uri

»ANIMATOR«

Dve uri smehe!
ter klasično dramo ruskega pisatelja Ostrovskega

»BURJA«

Cene in dodatki običajni.

KINO TALIJAN KRAJ

predvaja v soboto 15. t. m. ob 20.30
uri in v nedeljo 16. t. m. ob 16. in 20.30 uri

»DEKLE Z OUNAJA«

V glavni vlogi: Magda Schneider
Dodatki običajni.

ZVOČNI RADIO JESENICE

telefon int. 10
predvaja v petek dne 14. t. m. ob 20. uri,
v soboto dne 15. t. m. ob 20. uri
in v nedeljo 16. t. m. ob 16. in 20. uri

»RDEČI JEZEDE«

V glavni vlogi: Svetislav Petrovič in Camilla Horn. Dodatki: risani film
»Buddhova garaža«, domači kulturni film in Paramountov tednik.

ZVOČNI KINO SEVNICA

predvaja 15. in 16. februarja t. l.
komično opereto

»FRA DIAVOLO«

V glavnih vlogah: Stanlio in Otto z običajnimi dodatki.

KINO ŠOSTANJ

predvaja v soboto 15. t. m. ob 20. uri
in v nedeljo 16. t. m. ob 18. in 20. uri
veliko opereto

»CESARJEV VALČEK«

V gl. vlogah: Martha Eggerth in Paul Hörbiger. Dodatek: nov zvočni tednik.

Njegov obraz se je spalil od razočaranja.

»To je bil krik srca...« je pripomnil grenko.

»Gospod Winterton... razumeti morate... prosim vas...« sem skušala pojasniti.

Toda dvignil je roko, kakor da odklanja že samo misel na moje sočutje.

»Zaničujete me!« je zamrmral.

»Ne bi rekla.«

»Hotel sem v vas zbuditi ljubezen.«

»Zalili ste me pri sleherni priložnosti.«

»Z namenom ne!« je oporekel.

»Kdo ve! Vi ste Anglež, jaz sem Francozinja: docela naravno je torej, da sva morala tako usodno trčiti drug ob drugega.«

»Usodno? Pač ne: ljubezen ne pozna državnih mej.«

»Puhle besede! Saj vendar oba veva, da se nista niti enkrat mogla prav razumeti, odkar živiva pod skupno streho.«

»Ker niste nikoli verjeli v možnost, da utegne vzkliči ljubezen med nama.«

»Na to niste niti sami mislili!«

»Kaj veste!...«

»Dajva no, bodiva odkrita... Saj še ni dolgo tega, ko ste mi vrgli svoje sovraštvo v obraz.«

»Takrat sem bil najbrže prav tako iskren kakor nocoj!« je zamrmral in malodušno mahnil z roko.

»Jaz vem samo to, da ste bili takrat iskrenejši!« sem odgovorila s poudarkom. »O, ne boste me preslepili z lepimi besedami: zdaj ko vidite, da se res odpravljam od vas, segate pač po vseh sredstvih, da bi me pregovorili. Vrgla sem vam bila svoj izziv v obraz, in zato imate pač pravico, da se na vse načine branite.«

Skomignil je z rameni.

»Vaš izziv je bil nesmiseln! Živel boste v tej hiši, če bo takšna moja volja, toda rajši bi videl, da bi iz lastnega nagiba ostali pri meni in ne prisiljeni.«

»S svojimi razlogi me ne boste nikoli prepovorili!«

»Ker ne verjamete, da iskreno mislim, odklanjate; če bi vam dokazal, da sem res iskren, ali bi potem ostali?«

»Ne, prav tako ne.«

»Zakaj ne?«

»Ker vas ne ljubim.«

Povedala sem te besede počasi, s posebnim poudarkom, da se mu bodo bolj vtisnile v spomin.

Oči so se mu zablskale od jeze. Krčevito je zasekal prste v naslonilo stola, kjer je sedel.

»Smrt božja — ali sem bedak, da vas tako prosim! Prav imate, madame, ne ljubim vas; s to izjavo sem vas bil hotel samo omehčati, da bi rajši izpolnili moje želje.«

»Najenostavnejše bi bilo, če bi se tem željam sploh odrekli.«

»Ne! Hoteli ste vojno — in vojno boste imeli!«

»Jo bom pač imela!« sem menila nebržno.

»Iz vsega srca sem si želel, da bi se vendarle sporazumela... Vi to odklanjate: tem slabše za vas!«

Skomignila sem z rameni. Njegova grožnja mi ni šla do živega. Nisem si znala predstavljati, kako naj bi me prisilil, da bom živela pri njem, v kraju, kjer njega vsi poznajo, mene pa živa duša ne.

Na Francoskem bi se bala skandala — a tu? Mar ne bi sramota prišla najprej na njegovo ime, potem šele na moje?

In potem: nisem si mogla prav predstavljati, da bi bil ta človek česa takega zmožen. Najina značaja sta bila različna ko noč in dan, toda kar je res, je res: Artur Winterton je bil od nog do glave gentleman.

Zato sem tudi na njegove srdite besede odgovorila mirno in brez razburjenja:

»Groziti izvolite? Verjemite, da vas takšnega rajši gledam: tako me vsaj ne bo zmedla neprijetna solzavost, da bi se dala omehčati.«

Prisiljeno se je zasmejala.

»Mislim, madame, da vam ne bom več dal priložnosti za omehčavanje!« Zakaj, zdaj vem,

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

da nimam od vaše dobre volje prav ničesar pričakovati.«

»Rajši kar koj recite, da me imate za najhujšo sovražnico!« sem vzkliknila porogljivo.

Ni mi odgovoril.

Podpri si je glavo z rokama in si jo krčevito stiskal, kakor da bi hotel v kali zatreti vse te misli, ki so ga oblegale.

Šlišala sem ga, kako je zamrmral:

»Bedak!... Stokratni bedak!... Le zakaj se še obotavljam?«

Planil je pokonci. Ustrašila sem se ga, tolikšna jeza se je zrcalila na njegovem obrazu.

Pograbil je najbližnjo vazo in jo z vso silo treščil ob tla, da se je razbila na tisoč koscev.

Kakor da bi bilo to uničevalno delo pomirilo njegove razdražene živce, se je potem krotko obrnil k meni. Prizor me je bil kar prikoval k tlom; niti premakniti se nisem upala.

»Ne bojte se, Renata,« je rekel mirno, »moje jeze je že konec... Zdaj bom spet miren... miren kakor vi... mrzel in prezirljiv kakor vi!«

In kakor da pravkaršnjega prizora nikdar ne bi bilo, mi je vlijudno potisnil stol k kaminu in me povabil, naj sedem.

Potlej je stopil k pladnju, kjer je v ročki puhtela črna kava, nalil pijače v dve skodelici, jo osladil s sladkorjem in odišavil z nekaj kapljicami likerja.

Vse to se je vršilo tako korektno in brezhibno in s tolikšnim samopremagovanjem, da sem se nehote vprašala, ali ni vse to kar oba počneva, zgolj komedija.

Toda ko mi je ponudil skodelico s kavo, sem videla, kako mu roka drgeta. Pogledala sem mu v obraz: bil je mrliško bled.

Takrat me je obšlo neizmerno sočutje do tega človeka, ki toliko trpi zaradi mene.

Razočaranje, samoljubje, srd: kaj mi mar, katero od teh čustev je bilo vzrok njegovega trpljenja — ko pa vem, da sem bila jaz z kriva njegovega gorja!

Če bi mi bil takrat rekel le eno edino toplo besedo, bi bilo po mojem odporu. Še sama sem iskala njegovih oči, da bi tudi v njih brala željo po spravi, ki je bila mene prevzela. Toda njegov pogled se je izogibal mojemu; strmo se je upiral v skodelico iz rožnatega porcelana, ki sem jo držala v roki.

Od vseh teh čustvenih doživljanj zadnjih ur me je kar vročica dajala. Moje grlo je bilo suho in žejna sem bila. Zato sem na dušek popila vroči napoj. Čudno, zdel se mi je nekam preveč sladek.

Moj mož je stal pred menoj in me nemo gledal. Ko sem mu vrnila prazno skodelico, jo je vlijudno vzel in jo položil na pladenj.

Takrat se mi je pa zazdelo, kakor da ga je zdajci obšlo neznanu malodušje. Ves potrt je omahnil na stol in si mehanično otrl znojno čelo z rutico.

Videla sem, kako si pritiska robec na sence, videla sem njegovo mrliško blede polt, videla njegove razširjene oči, ki se niso mogle odtrgati od mene — in zdajci mi je bilo, kakor da se je vse okoli mene zavrtelo.

Le kaj me je tako nepričakovano prišlo?

Neka čudna odrevenelost je to bila: udje so mi bili ko iz svinca in obšla me je iznenada tolikšna utrujenost, kakor je še nisem pomnila.

Kakor da bi me hotel podreti nepremagljiv spanec: pohištvo okoli mene je plesalo kakor iz una, da me je kar groza obhajala. Kaj naj bo ta nerazumljiva utrujenost? Iztegnila sem roke predse, hoteč poklicati na pomoč, toda glas ni prišel iz mojih ust.

A že je bil moj mož pri meni.

Lepota, zdravje, dom

Rubrika za mladi in manj mladi ženski svet

Da boš zdrava in lepa

Okrogla meča, drobni gležnji

Pariz, februarja.

Meča so tisti del telesa, ki mora biti bolj kakor katerikoli drugi skladno mišično razvit. Če so meča predebeli ali premršava, si jih popraviš edino z vajami. A kaj ko so te vaje na moč dolgočasne: preveč se omejujejo samo na ta del telesa, medtem ko ostalo telo nima zadovoljstva z njimi.

Poiskala sem nekatere teh vaj, ki vsaj kolikor toliko združujejo učinkovitost z zabavnostjo. Evo jih!

Ali ste že kdaj občudovali ljubko igro nog in pet? Katere španske plesalke? Ali ste nemara kdaj videli filme Gingerja Rogersa in Freda Astaireja? Ali vas ni tedaj obšlo poželenje, da bi tudi vi znali tako udarjati s podplatmi kakor onadva? Vse na njih vas je navdušilo, ritmika udarjanja po tleh in aju mladostni in veseli elan.

Nu, takšno udarjanje s stopali po tleh je ena izmed najboljših vaj za noge. In zelo lahka. Važno je le, da zelo počasi začnete.

Pa začnimo. Vadite se na parketu, da bolje odmeva; to vam pomaga paziti na ritem. V nasprotju z drugimi vajami delate to v obvalu.

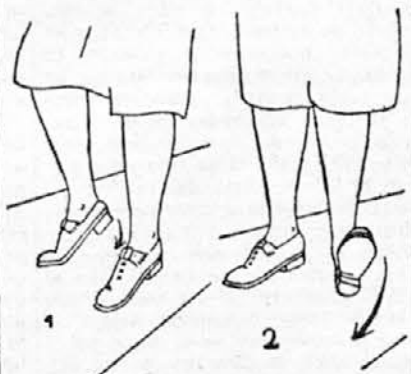
Ustoppite se pokonci, noge postavite skoraj pravokotno drugo proti drugi. Udarite ob tla najprej s prsti desne noge, pri čemer precej vzdignete peto; potem udarite s peto, pri čemer kar moč vzdignete prste; nato udarite ob tla s peto leve noge in naposled s prsti iste noge.

Pri vaji šteje: en, dva, tri, štiri.
Ena: prsti desne noge.
Dve: peta desne noge.

Tri: leva peta.

Štiri: levi prsti.

Tako storite svojih petdesetkrat in pazite, da bo vaja lepo enakomerna. Hitrejši tempo začnite tedaj, ko čutite, da ste dosegli potrebni ritem in se vam noge nič več ne zapletajo kakor spočetka. Tako boste kmalu znali to vajo prav hitro izvajati in če boste zraven še izpreminjali jakost udarjanja, boste imeli z vajo pravcato godbo.

Kako deluje ta vaja na mišice? O tem vam ne bom pripovedovala: zelo me bo pa čudilo, če ne boste prve dni čutili, in dobro čutili mišice v mečih — dokaz, da je vaja kar dovolj učinkovita. Razen tega je zelo priporočljiva tudi za tiste, ki bi hoteli dobiti gibljive in vitkejšje gležnje.

Drobni, vitki gležnji in okrogla meča — česa si morete želeči še več?

Irene Consellière.

MOČNATE JEDI

Zemljevar narastek

4 žemlje narežemo na ploščice in jih namočimo s sladkanim mlekom. Polovico žemelj položimo v omaseno pekačo, potresemo po vrhu z rozinami, narezanimi mandlji in nastrganimi jabolki, potem pa posujemo čez to še ostale žemlje.

Medtem zžvrkljamo 1/2 l mleka, 8 dkg sladkorja, 2 rumenjaka, 4 dkg raztopljenega masla in dodamo nekaj limonovih lupinic. Polovico te mešanice polijemo čez žemlje in pečemo 1/4 ure v pečnici, potem pa vlijemo na vrh še ostalo polovico mešanice in pečemo znova 1/4 ure. Pečaka mora biti precej visoka, ker jed precej naraste.

Snežne kepe s čokoladno polivko

4 beljake stepemo v trd sneg, ko je pa ta gotov, vmešamo še 10 dkg sladkorja v prahu. 1/2 l mleka sladkamo s prav malo vanilijevega sladkorja in prevremo. V rahlo kipeče mleko polagamo z žlico trd sladkan sneg. Snežne kepe smejo ostati v mleku samo 1/2 minute, potem jih z luknjčasto lopatico pobereemo iz mleka in polagamo na steklen krožnik. Ko porabimo ves sneg, zakuhamo v preostalo mleko tri rebra čokolade, ohladimo polivko in jo polijemo čez snežne kepe. Povrh lahko polijemo še vanilijevo kremo.

Zeljnati puding

1 kg svežega zelja narežemo in ga na pol skuhamo v slani vodi. Potem ga odcedimo, ohladimo in zmeljemo na mlinčku. 4 rumenjake spenimo z 8 dkg masla in vanje vmešamo zelje, 5 dkg drobtinice, poper, sol, 8 dkg na drobno narezane klobase in sneg iz 4 beljakov. To mešanico denemo v dobro omaščen, pomokan lik za pudinge in kuhamo 1/4 ure v sopari. Serviramo ga s popraženiimi drobtinicami.

Orehov puding

8 dkg sladkorja spenimo z 8 dkg presnega masla, potem vmešamo 4 rumenjake in 8 dkg zmečane čokolade, poudrgno namočeno in pretlačeno žemljo, 8 dkg nastrganih orehov, nekoliko drobtinice in na koncu še sneg iz 4 beljakov. Mešanico kuhamo v dobro omaščenem, pomokanem liku za pudinge 1/4 ure v sopari. Serviramo z mlečno polivko (mlečni šodó).

Savarin

1 1/2 dkg kvasa namočimo z 1 dkg sladkorja vred v 1 1/2 l mleka. 15 dkg presnega masla spenimo s 5 jajci, dodamo 4 gr soli in 25 dkg moke, prengnetemo, dodamo kvaso in napolnimo s testom pekačo. Ko vžide, pečemo v pečnici, dokler lepo ne zarumeni.

Posebej prevremo v 3/4 l vode 22 dkg sladkorja, sok 1 pomaranče in 1 limono, na koncu pa še 1 dl ruma ali domače slivovke. V ta sok namočimo pečen savarin, po vrhu ga pa obložimo z vkuhanim sadjem in s stolčeno smetano.

Ajdova pogača

5 rumenjakov spenimo s 5 žlicami sladkorja, potem vmešamo 4 žlice presejane ajdove moke in sneg iz 5 beljakov.

Testo denemo v pekačo ali v lik za srnin hrbet in pečemo zlasti sprva v zmerno vroči pečnici kakšne 1/4 ure.

Da bo izbira na rizi

Meščanska kuhinja

JEDILNI LIST ZA SKROMNE RAZMERE:

Nedelja: Cvetačna juha, telečja brčola z rižem, jabolčni zavitek.

Ponedeljek: Goveja juha z makaroni, nadevane ohrovtov klobase.

Torek: Golaževa juha, žemljevar narastek.

Sreda: Goveja juha z vraničnim rižem, laška goveja pečenka.

Četrtek: Porova juha*, pečeno z gorčico in praženim krompirjem, češpljev kompot.

Petek: Leča s cmoki, snežne kepe s čokoladno polivko*.

Sobota: Zeljnati puding*, pečene jabolčne rezine.

JEDILNI LIST ZA PREMOŽNEJŠE:

Nedelja: Ohrovtovi vrščiki z majonezo, srnino stegno ali preslanjenina goveja pečenka z brusnicami in krompirjevo kašo, jabolčne rezine.

Ponedeljek: Goveja juha s pljučnim zavitkom, govedina s praženim krompirjem in zeliščno omako*.

Torek: Krompirjeva juha, naravni telečji kotletji z rižem in kuhano solato, ajdova pogača*.

Sreda: Zeliščna juha, ledvice z možgani*, žličniki, pomarančna solata z drobnim pečivom.

Četrtek: Špinačna juha s popraženiimi žemljami, kuhan goveji jezik z grahovo kašo, orehov puding*.

Petek: Kuhane ribe z zelenovo solato mešano s krompirjem, savarin*.

Sobota: Jetrni žličniki v goveji juhi, gnjnat narastek* s kumarično omako.

JUHE

(Recepti za jedi, označene v jedilnih listih z *)

Porova juha

10 porovih stebelc z očiščeno čebulico vred zrežemo na koščke, združimo naglo na masti in zametemo z moko. Kadar moka rahlo porumeni, zalijemo z vodo, popopravimo in solimo, prideneemo dva narezana krompirja in vse do mehkega skuhamo. Potem juho pretlačimo, prilijemo malo mleka, še enkrat prevremo, tik pred serviranjem pa dodamo še košček presnega masla in zžvrkljamo stopen rumenjaka.

MESNE JEDI

Laška goveja pečenka

60 dkg govedine skuhamo. 2 čebuli, korenje in peteršilj in kos zelene drobnosekajamo in popražimo v 15 dkg masti. Potem dodamo 15 dkg paradižnikovega mozga, ki smo ga raztopili v 1/4 litra vode in prevremo.

Kuhano govedino natremo s soljo in poprom, položimo v paradižnikovo omako, potem pa zalijemo s 1/2 l goveje juhe ali vode. Meso dušimo na zmernem ognju, dokler se ne omeha. K pečeni serviramo riž ali rezance.

Ledvice z možgani

Nasekljano čebulo zarumenimo na masti, potem pa pražimo na čebuli na lističe narezane ledvice. Lahko pride-

nemo še kakšno na lističe narezano kisló gobico; to izboljša okus. Na koncu primešamo ledvicam kuhane sesekljane možgane, solimo in kisamo z limonovim sokom.

Gnjatni narastek

6 dkg masla spenimo s 4 rumenjaki, prideneemo 1/2 l kisle smetane, 28 dkg sesekljane gnjati (šunke), 2 dkg nastrganega bohinskega sira in sneg iz 4 beljakov. S testom pomešamo gnjat denemo v omaščen in pomokan lik, potem pa narastek 1/2 ure kuhamo v sopari.

Nadevane ohrovtov klobase

Posamezne ohrovtov liste poparimo, odcedimo, potem pa zavijemo vanje sesekljano svinjino, mešano s kuhanim rižem. Te ohrovtov klobase polagamo drugo poleg druge v omaseno pekačo in prilijemo malo vode. V pečnici pečemo klobase v pokriti pekači. 20 minut pred serviranjem polijemo klobase s kisló smetano in jih spečemo do kraja.

OMAKE

Zeliščna omaka

Nekaj šalotk, peteršilj in 1 kisló gobo drobno sesekljamo, prepražimo na maslu in zametemo z moko. Potem zalijemo z govejo juho, solimo in popramo, kanemo nekaj kapljic limonovega soka ali kisa v omako, na koncu pa dodamo še nekaj kisle smetane.

Oboje je težko

Znana pisateljica, skoraj bolj filozofka, Germaine Beaumont, je tehtno odgovorila:

Mislím, da je spontana nepoštenost redka. Človek se rodi tat, kakor se rodi poštenjak. V obeh primerih se utegne izpopolniti, a ne neopazno.

Nepoštenjakova žena mora kmalu izpregledati svojega moža, če ni popolnoma slepa. To se pravi, da se lahko odloči že koj spočetka. Odkod od moža je trda obsodba, a baš njena trdnost utegne moža spreobrniti. Po drugi strani bi bilo pa škodljivo, če ostane pri njem, ker bi s tem indirektno odobraval njegovo poštenje; kam bi to privedlo, si lahko mislite.

Temeljno vprašanje je: ali moreš ljubiti moža, ki ga preziraš — ali

prezirati moža, ki ga ljubiš. In drugo vprašanje: ali lahko sežadaš trajno zakonsko srečo na ljubezni, podloženi z zaničevanjem? Nekaterim ženskam je ljubezen funkcija spoštovanja; take ženske ne odpustajo. Drugim je ljubezen funkcija ljubezni; take ženske vse odpuste. V obeh primerih je nevarnost zelo velika...

Ni izbire!

Najslavnejša francoska književnica Colette je kratko odgovorila:

Če žena svojega moža ljubi, bo vse prestala. Če ga nič več ne ljubi (to se pravi, če je gnus udušil ljubezen), ne bo niti trenutek pomišljala in bo šla. Otroci ne morejo vplivati na njeno odločitev. Ljubezen edina jo sme voditi. Drugega nimam ničesar povedati.

Ostati mora pri njem — v dobrem in zlu!

Založnica knjig Gabrielle Chanel mrzi podlost in strahopetnost:

Zapustiti ljubljene moža, kadar je v moralni ali fizični nevarnosti, je v mojih očeh podlost. Ali more biti podlost zapovedana dolžnost? Ne.

Zapustiti ljubljeno bitje v trenutku, ko se zaradi svojega padca ne

Zdravje

NOVO ZDRAVILO ZA JETIKO

(X)Ke Haag, jan.

Ugledni holandski zdravnik Dr. Rath je iznašel novo metodo zdravljenja jetičnih bolnikov; baje celo pri nevarnejših obolenjih pomaga.

Dr. Rath zdravi jetične paciente s fenolom (karbolom), pomešanim z ribjim oljem. V začetku daje svojim bolnikom štiri mesece vsak dan četrta grama fenola, pomešanega z ribjim oljem; to mešanico razdeli na tri enake dnevne obroke. Že po preteku drugega ali tretjega meseca te diete se pokaže pri bolniku vidno izboljšanje.

Če v tem času zdravljenje še ni pokazalo uspehov, živimo po tej dieti še nekaj mesecev, s presledki treh do štirih tednov. V večini slučajev je pa uspeh zagotovljen.

Vštric s tem načinom zdravljenja priporoča Dr. Rath svojim bolnikom, naj uživajo čim več stročnic, ker je v njih mnogo beljakovin; s tem že sam organizem ustvari tako imenovano »fenolizacijo« in pospeši zdravljenje. Dr. Rath se strinja z Gersonom, ki priporoča tuberkuloznim bolnikom neslano hrano. Misli pa, da ni neobhodno potrebno, da bi se tuberkulozni bolnik soli, tej važni začimbi, popolnoma odrekel. Zato priporoča obilno uživanje rastlinske hrane, ker je v njej mnogo beljakovin in ne potrebuje dosti soli.

S to metodo se tudi zdravi ljudje zavarujejo pred jetiko.

Višnjevi kolobarji pod očmi

Mnenje, da so višnjevi kolobarji pod očmi znak telesne, oziroma duševne bolezni, je popolnoma zgrešeno. Najmanj pa drži, da bi bili ti kolobarji dokaz intenzivnega spolnega življenja. Srečali boste nedorasle ljudi, ki spolno še živeti niso začeli, pa imajo vendar modrice pod očmi. Te višnjeve kolobarje utegne imeti tudi popolnoma zdrav človek, ker so predvsem znak biološke preosnove.

Ljudje z nežno poltjo in z globokimi očmi še prav posebno nagibajo k modricam.

Kako spoznamo škrlatico? Škrlatica se včasih pojavi brez vnetja v grlu in celo brez vročine. Zdravništvo pozna celo primere, da za škrlatico oboleli še izpuščaja ne dobe. Če se zdi zdravniku količak sumljivo, da bi utegnili biti škrlatica, je pač najpametnejše, da negujemo bolnika tako, kakor da bi res imel škrlatico. Tako jo bomo vsaj gotovo pregnali, bolniku pa ne bomo prav nič škodovali. Bolnik naj leži in dobiva samo lahko hrano (žemlje, sadje, močnate in mlečne jedi), čeprav se dobro počuti. Zlasti je treba paziti na vodo (kaže jo večkrat preiskati, da se ne bi neopaženo prikradla še kakšna oboležost na ledvicah). Dokazano je, da je škrlatica samo v desetih do dvanajstih odstotkih smrtna.

Ozeblíne so huda muka in sleherno zimo se znova pojavljajo. Kdor rad ozebe, naj že v zgodnji zimi obleče tople nogavice in rokavice, naj ne obuva tesnih čevljev, zlasti ne v galose in snežke. Ogiba naj se vsega, kar tišči, tudi prstanov in tesnih zapetnic. Kadar pride domov ali v zakurjeno sobo, naj ne steče takoj k

more braniti, zato ne more biti zapovedana dolžnost. Ženina naloga, če ne dolžnost, je braniti njega ki ga ljubi, pred vsemi in pred njim samim — ne pa da bi ga izdala in zapustila. Žena mora biti tovarišica možu v dobrem in slabem.

Iznevera je prva nepoštenost

Marie Laurencin, najznamenitejša francoska slikarka, je odgovorila toplotno in prizanesljivo:

Prva moževa nepoštenost nasproti ženi je njegova iznevera. Če mu jo bo žena odpustila, bo ostala pri njem, tudi če bi ji prizadejal še hujšo boleš in sramoto.

Tri možnosti

Zdravnica Francillon-Lobre meni:

Žena brez otrok bo ostala pri možu, če ga ljubi — čeprav je nepošten. Sama pri sebi bo našla opravičilo, češ da ji dolžnost to nalaga. Morda si bo tudi rekla, da ga bo popravila, če bo ostala pri njem.

Če ni čustva po sredi, bo žena moža pustila. In naposled, če ima otroke, je njena dolžnost, da z njimi odide, da ne bodo priče pohujšljivemu početju. Dolžnost države bi bila, da takim materam pomaga, če same ne zmorejo oskrbe svojih otrok.

HERSAN CAJ

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev raznih zelišč se dobi, ako se uživa „HERSAN CAJ“ mešanica posebnih zdravilnih zelišč po sestavi zdravnika R.W. Pearsona, zdravnika šefa v Bengaliji (Angleška Indija).

Po večletnih izkušnjah je neovrgljivo dokazana velika vrednost „HERSAN CAJA“ in to z nedvomnim uspehom pri obolenih zaradi poanjenja žil, pritiska krvi, pri ženskih boleznih, pri menstruaciji (menjanju mesečnega nerila), migreni, revmatizmu, obolenju obisti, jetar, motnjah v želodcu, zastrupljenju, zapeki, protinu (giht), črevesnih boleznih, hemoroidih, zgagi in pri čezmernem obdelanju. „HERSAN CAJ“ se dobiva v vseh lekarnah. Poučeno knjižico in vzorec Vam pošlje zastoj:

„RADIOSAN“, Zagreb
Dukljaninova 1

Reg. S. št. 14001 z dne 6. VI. 1934.

peči, zakaj prenegla sprememba temperature je zelo škodljiva. Priporočljive so pa hladne kopeli, pri lahkih ozeblinah pomagajo pa že preprosta sredstva: limonov sok, boraks in galunova raztopina. Za občutljivo kožo na nogah dobiti v boljših trgovinah posebna varovalna iz gume, ki jih na občutljivih mestih vložite v čevlje.

Higiena

Zračenje

je vsakdanja stvar, a mnogo je ljudi na svetu, ki niti tega ne znajo.

Kdaj naj zračimo? Zračenje je zlasti potrebno jutraj, po obedu in po večerji. Jutraj zračimo pa zato, da preženemo duh po jelah.

Najprimernejše zračenje je tako, če odpremo okna na dveh straneh, da do dobrega spetegnemo. Na ta način skrajšamo zračenje in še temeljito prezračimo povrh.

Dolgo zračenje pri napol odprtih oknih ni dobro, ker ne more zrak zadosti krožiti, stene se pa ohladi. Stara stvar je, da se najuspešneje zrači, če odpremo zgornji del okna, zakaj slab in gorak zrak je v sobi zmeraj pod stropom. Novejše stavbe imajo nadoknice; te so zlasti pripravne za zračenje ponoči, kakaj pri nadoknicah prihaja svež zrak v sobo, ne da bi sobna temperatura preveč padla. V kuhinji naj bo med kuho okno vselej odprto, nikoli pa ne odpirajmo vrat, ki drže naravnost v stanovanje.

Higiena parne kurjave

Parna kurjava potrebuje posebne nege, da, celo posebno higieno parne kurjave poznamo.

Najvažnejše je, da radiatorje vsako jutro obrišemo s sušno vlažno krpo. Prav tako moramo obrisati na njih obešene glinaste posode ali pa posode z vodo, postavljene na radiatorjih. Seveda ne smemo pozabiti, da je treba v te posode vsak dan sveže vode, zakaj glina prav rada poži.

Posode z vodo so na radiatorjih prepotrebne, kajti parna kurjava osvaja zrak v sobah. Suh zrak pa ni zdrav in človeka utruja in zbije. V pisarnah naj ne stoje pisalne mize tik ob radiatorjih, ker utegne uradnika glava boleti.

Nasveti za gospodinje

Flanele ne smemo prati z drugim perilom vred, ker jo je treba prati na poseben način. Flanele ne smemo namiliti kakor drugega perila, temveč jo moramo samo v topli milnici izprati, zakaj vdrgnjeno mlo vzame flaneli prožnost in voljnost. Kadar flanelo sušimo je prav, če jo večkrat obrnemo in stepemo; tako tkanina ne vskoči. — Belo flanelo peremo prav tako, samo da v toplo vodo za izplakovanje kanemo nekoliko kapljice modrila.

Surova jajca razlikujemo od kuhanih takole: Jajce položimo na mizo in ga zasučemo okoli osi. Če se jajce hitro vrti, je to dokaz, da je kuhano, če se suče počasi, smo pa lahko prepričani, da je surovo.

Likalnik se ne ohladi tako hitro, če ga postavimo na glinast podstavek, na kos opeke, ali na povezovalni krožnik. Zavržimo torej vse žične podstavke!

Knut Hamsun contra Ossietzky

(Nadaljevanje s 1. strani)

da bi pomagal ljudstvu, da bi podal roko nesrečnejšem? Pri pisatelju, kakršen je Knut Hamsun, utegne človek občudovati popolnost njegove forme. Toda duši ne da ničesar. Vse, kar napiše, so zgolj besede in spet besede, misli pa ni. Ali je spričlo tega čudno, da je Hamsun občudovalec fašizma, narodnega socializma in vsega, kar spominja na šege in navade srednjega veka? Danes se norca dela iz Ossietzkovega poguma in se zavzema ne za preganjanega nego za preganjalec.

...Hamsunovo pismo je pismo prstaškega bedaka.

Nepozaben prizor

(DAGBLADET, Oslo)

Tak odgovorite vendar, Ossietzky! Zakaj molčite? Znamenit pisatelj vas napada, mož-junak se roga jetniku. Hamsun želi, da vas pozabimo. Nečesa drugega ne bomo pozabili: prizora, ko se slaven mož zaganja v pisatelja v jetniški raševini, ki mu ne more odgovoriti.

Negujte svoje noge

Največji napor pri Vašem vsakdanjem opraviilu morajo prenašati Vaše noge.

Črvene noge so pogoj za uspešno delo. Ne zanemarite svojih nog, da boste tudi v pozni starosti lahko hodili brez palice.

Posvetite jim vsaj toliko pažnje kot ostalim delom telesa.

Obiščite našo pedikuro

V posebej za to pripravljeni kopei Vam osvežimo noge. Odstranimo brez bolečin kurja očesa in debelo kožo. Postrizemo Vam zarastle nohte. Pedikiranje stane Din 6.—. Proti utrujenosti in za boljše cirkulacijo krvi Vam priporočamo strokovnjo masiranje nog. Masaža nog stane Din 4.—. Posetite nas, prepričajte se sami!

Botan
Ljubljana Selenburgova 7

H U M O R

Zato!

Mimi: »Zakaj pa naročaš zadnje čase toliko cenikov? Saj vendar nič ne kupiš!«
Leni: »Da se pismonoša vsak dan pri nas oglasi. Saj sosedom ni treba vedeti, da se je s Cvetkom razdrlo.«

Otroška

Bratec in sestra opazujeta sliko, ki predstavlja Adama in Evo v raj. »Katera je Eva?« vpraša sestra brata.
»Kako naj to vem, ko sta pa oba nagá!«

Dvoje

»Ali si opazil, kako je gospa Mrmolja zadnje čase videti srečna?«
»Da, da! Gotovo še vedno misli na krzneni plašč, ki ga je dobila od svojega moža.«
»Nasprotno je pa gospod Mrmolja videti nekam žalosten — se ti ne zdi?«
»Seveda je! Tudi on še zmerom misli na krzneni plašč.«

Literatura v zakonu

»Moj zakon je ko pravljica,« se je pohvalil neki mladoporočenec.
»Le malo počakaj,« je menil neki zlobnež. »Leto dni ali dve, pa boš imel namesto pravljice šundroman!«

Dve stališči

»Moja žena je vneto zagovornica surove hrane.«
»Tudi moji ženi se ne dá kuhati.«

Streznjenje

Po prekrškani noči je vprašal samec svojo gospodinjco:
»Ali sem bil snoči zelo pijan?«
»Da in ne! Ko ste poljubljali Hektorja, ste bili pijani; ko sem vam pa jaz predlagala, da me vzamete za ženo, ste se pri priči streznili.«

»Vse v redu!«

»Draga moja, malo prej sem telefoniral tvojemu očetu in ga prosil za tvojo roko.«
»Tako? Pa je bil na telefonu res moj oče?«
»Tega pa ne vem. Slišal sem samo odgovor, »vse v redu.«

»Čudno, gospod Petrovič, kako dobro poznate ceno kokoši, piščet, rač in goski!«
»Kaj bo čudno! Ko se pa toliko vozim z avtom po vaških cestah.«

Profesorska

Raztreseni profesor je bil povabljen v neko družbo na večerjo. Gostiteljica se mu je zdelo močno znana. Dolgo jo je opazoval, po večerji se je pa le ojunčal in je stopil k njej.
»Oprostite, gospa, ali se nisva midva že nekdaj srečala?«
»Kaj pa da sva se, gospod profesor! Saj sva bila tri leta zaročena.«

Odkrito

»Očka, ali bi smel danes ostati doma? Ne počutim se dobro!«
»Kje se pa ne počutiš dobro, sinko moj?«
»V šoli!«

Zakonska politika

Fotograf: Prosim, napravite malo prijaznejši obraz! Tako žalostnega vas vendar ne morem fotografirati!«
»O, kar pritisnite, nič naj vas ne skrbi! Moja žena je namreč na smučanju in če bi me videla vselega na fotografiji, bi se znala pri priči vrniti domov.«

Zenske že vedo

»Ali si že slišala, da sta se Mara in Cene poročila — šele štirinajst dni po zaroki?«
»Razumljivo!«
»Zakaj razumljivo?«
»Nu, štirinajst dni je ravno dovolj, da streš moški odpor!«

Iz otroških ust

Ko je mala Tončka prvokrat v življenju videla ježa, je začudena vzdiknila:
»Mama, glej, glej, tamle pa teče živa krtača!«

»Očka, kaj je pa odmev?«
»Edini pripetljaj, kjer ženske nimajo poslednje besede!«

Groteskna ločitev

»Oprostite, ali ne stanujeta tod Hofbauerjeva?«
»Ne, gospod, pač pa stanuje v prvem nadstropju neki gospod Hof, v četrtem pa gospa Bauerjeva.«
»Kaj sta se mar ločila?«

Najnovejša škotska

Škot vpraša kapitana na ladji:
»Gospod kapitan, ali imate kako zdravilo za morskbo bolezen?«
»Poceni in preprosto: vtaknite si penny med zobe!«

Za človeško življenje

(Nadaljevanje s 4. strani)

radi lega, ker so bili ogroženi po takratnem naziranju tudi zdravi, vse prebivalstvo tako rekoč. Saj je veljala malarija za nalezljivo kugo in da bi za takšno nevarno stvar napravili ognjišče sredi Dunaja — — — Wagner-Jauregg bi bili kamenjati!«

Zdravnik je stopil k oknu in spet pokazal ven. »Prav tam nasproti, v patološkem inštitutu, je v tistih dneh neki pijan laboratorijski služabnik razbil izkusno cev, polno bacilov kuge. Na njej se je okužil neki zdravnik, na njem njegova strežnica. Oba sta umrla. Gospoda, ne moreta si predstavljati, kakšen vinar je takrat zajel vse mesto. Sredi Dunaja, v sruču Evrope, ognjišče kuge ki so ga gojili povrh še... Zdravnik! Zdravje človeštva je bilo ogroženo po njegovih varuhih! Časniki so besneli, občinstvo je rohnelo. In tedaj naj bi bil še Wagner-Jauregg na istem kraju poskušal malarijo vcepiti, in to ne lahkomišeln, ne iz zanikarnosti, temveč po premišljenem načrtu. Mislim da bi ga bilo stalo glavo, če bi bil to takrat storil.«

Stari Wagner-Jaureggov učenec je za hip obmolnil.

»Lepo je pa pri naši vedi to,« je nazadnje smehljal se povzel, »da si vsi tisti premnogi, ki na vseh koncih in krajih sveta nenehoma delajo — naj na to mislijo ali ne — da si vsi ti delajo v roke. Medtem ko je moj učitelj tu na Dunaju premišljeval, kako bi kazalo nalezljivo in smrtno nevarno malarijo ukrotiti in jo vpreči v njegov voz, so ljudje v Indiji in v Italiji dokazali, da sploh ni nalezljiva in da tudi smrtno nevarna ni zmerom. Prav v tistem času, pred zatonom prejšnjega stoletja, natanko leta 1899, so ugotovili, da je človek ne more neposredno od človeka naleziti, ako ne prenese klicne določene komar, moskit, anopheles, ki pa živi samo v nekaterih pokrajinah. Torej ni po tem takem nobene nevarnosti, da bi kdorkoli, tudi če mu malarijo vcepíš, postal infekcijski vir za druge. Seveda samo tedaj, če živi v takem kraju, kjer ni anofelov, se razume! Marchiafava, Celli in Colgi so ugotovili, da je razlikovati več vrst povzročiteljev malarije, ne dolžne in hude. Natanko so jih popisali, da jih lahko vsako spozna. In od tistih dob si jih lahko zdravnik — kadar hoče cepiti — lepo in pošteno izbere. Torej ni bilo prav nikjer nevarnosti, da bi se ves Dunaj okužil z

malarijo. Takrat bi prav za prav lahko Wagner-Jauregg mirno začel svoje poskuse. Toda še zmerom se ni upal. V tistih lepih časih, ki se jih vidva oba komaj še spominjata, smo imeli še prevelik respekt pred življenjem in pred zdravjem ljudi, da bi se kljub vsem tem spoznanjem upali tuje življenje obesiti na nit. Toda potem je prišel tisti čas, ki ga vidva tudi še pomnita, ko se je ta respekt razblinil. In šele takrat se je Wagner-Jauregg odločil za prvi poskus.«

Kristijan ga je vprašujoče pogledal: »O katerem času govorite?«

»Seveda o velikem času! Šele med vojno, celo šele proti koncu vojne leta 1917 se je Wagner-Jauregg opogumil in se odločil, da je prvič zavedno okuži človeka z malarijo. Kakopak nekega brezupno izgubljenega, nekega otoplega starega igralca, ki je prišel s progresivno paralizo v blaznico.«

In pripovedoval je, kako je v juniju tistega leta Wagner-Jauregg izvedel za nekega moža, ki so ga ranjenega pripeljali v zaledje, v neko dunajsko bolnišnico, ranjenega in povrh še slabo malarijsko bolnega. Temu možu je dal torej vzeti nekoliko kapljic krvi in jih je skrbno preiskal pod drobnogledom, če ne plavajo morda v njej plasmodiji hude malarije. Toda našel je v krvi samo take, ki zanetijo zgolj lahko treščiko. Potem se je še vestno prepričal, da ni na vrtu in sicer v bližini bolnišnice, močvirnatih mest, kjer bi utegnili prebivati zalega komarjev. Šele ko je vse to natanko preiskal, in torej ni bilo prav nikjer nobene nevarnosti, je vbrizgal za naprtnik vojakove krvi tistemu staremu komedijantu pod kožo.

»To je bil prvi umetni malarični bolnik in — prvi ozdravljeni paralizit! Če se ne motim, živi še danes.«

Vse pravice slovenskega prevoda pridržane. Ponatis tudi v izviru prepovedan.

Vsega v izobilju

za malo denarja v veliki izbiri zimskih sukenj, hurbertusov, pumparic, perila itd. pri

PRESKERJU, Ljubljana
Sv. Petra cesta 14

MALI OGLASI

Mali oglasi socialnega značaja računamo po 25 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Prekliči in trgovsko-obrtijski oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglaš je treba še posebej plačati davek v znesku 150 Din. Kdor želi odgovor, dostavo po pošti ali če ima oglaš šifro, mora doplačati še 3 Din. — Mali oglasi se plačajo vedno vnaprej, in sicer po poštini nakaznici, po pošti položnici na ček, račun »Družinski tednik« upravnica, Ljubljana 15.393, ali pa v znanih oblikih ob enem z naročilom.

Kupim

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

HRANILNO KNJIŽICO Prve Hrvatske študionice, originalno, v znesku Din 1.000— do 2.000—, kupim. Ponudbe na upravo »Samo originalna knjižica«.

HRANILNE KNJIŽICE Mestue v Kranju ali Ljudske v Ljubljani, kupim. Potrebni znesek 10.000—20.000. Ponudbe na upravo tednika pod šifro »Denar takole«.

Službe

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

ČLOVEKA Z MALO MATURO ali podobno izobrazbo, z ne več kot 20 leti, iščemo za tečaj trgovski posel. Biti mora skromnih staršev, poln volje in poguma — skratka človek, ki si zna v vsaki priliki pomagati in ki si je že sam služil denar. Neanonimne ponudbe, pisane z roko, je poslati na oglašni oddelček »D. t.« pod šifro »20 let. Na ponudbe ne odgovarjamo.

ABSOLVENTKA IV. razreda mešč. šole se želi izučiti v trgovini, najraje v mestu. Ponudbe na upravo tednika pod šifro »Pridna«.

ADVOKATSKA URADNICA, samostojna moč, z illetno prakso, izborna stenografinja in strojeписка, zmožna slovenske in grbohrvatske korespondence, knjigovodstva in vseh drugih pisarniških del, išče primerne službe. Gre tudi v Zagreb ali Beograd. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod »Vestna«.

17LETNO DEKLE s 3 razredi meščanske šole gre k otrokom kamorkoli. Nastopi takoj. Naslov pove upravo.

15letna deklica poštenih staršev se želi izučiti šivanja. Gre tudi na deželo. Naslov se izve v upravi »Družinskega tednika«.

PRODAJALKA MESANE STROKE, tudi železnine pridna in poštena, išče službo. Gre kamorkoli tudi v pomoč gospodinjci. Dopise pošim naupravo pod šifro »Raznost 220«.

Informacije

Vsaka beseda 1 Din. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

DVOSONO STANOVANJE z veliko kuhinjo, po možnosti s kopalnico in majhno poselsko sobo, išče za 1. marec točno plačujoča stranka. Ponudbe pod »Sest stov«.

Dopisovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

MLADOSTNI SENE žele bi resno spoznanje. Imam tudi prijatelja z isto željo. Odgovor prosim pod šifro »Luštna fantazija«.

KATERI ZNAČAJNI MLADENIČ čedne zunanosti z eksistenco želi resnega znanja z vzorno mladenco prijetne zunanosti, mirno in dobro srčno. Dopise pod značko »Zelim blage duše«.

KATERO SRČKANO, SIMPATIČNO DEKLE želi prijateljstvo inteligentnega fanta? Conj. dopise prosim na upravo pod »Lepši dnevi«.

LJUBITELE HARAVE in domačega ognjišča išče iskreno prijateljico, gospodično, gospo ali leženo. Dopise pod »Ljubzen in prijateljstvo« na upravo lista.

MLAD DRŽAVNI URADNIK II. KATEGORIJE želi poznanstvo. Ponudbe a sliko — strogo diskretno: šifra »30 letni Gorenjec«.

PRIJATELJA PLANIN išče simpatična gospodična iz Ljubljane v svrhu izletov. Neanonimne dopise prosim na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Planinka«.

MLAD URADNIK z deželo želi znanstva z inteligentno mlado damo iz Ljubljane. Dopise prosim na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Prijateljstvo«.

DOPISOVATI ZELIM z inteligentnim gospodom srednjih let. Cenjene ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Razvedrilos«.

DVE OSAMLJENI BLONDINKI, stari 20 let, želita znanja z dvema inteligentnima visokopostavni Pod šifro »Mladostni sen«.

Kozmetika

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za lase, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zjamčena. I garnitura z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

Kaj je potrebno za srečo...

med mladim dekletom in mladim fantom? Hm, rekli boste, da je to težko vprašanje. Pa vendar ni. V prvi vrsti je potrebno znanje, potem zblizanje in izprehodi itd.

Prava sreča pride šele v zakonu, pravijo resni in izkušeni ljudje. Na vsak način pa je treba to stvar dobro premisliti, predno utegne biti prepozno. Zato bi bilo nespametno, če bi se koj ob prvi priliki zvezali za vse življenje. Treba je dobro premisliti, premisliti in še enkrat premisliti.

Kje boste našli dobro, pridno in simpatično dekle? V veliki družbi! In kje boste našli pridnega, solidnega in simpatičnega ženina? Ravnotako v večji družbi!

Sedaj pa dovolite še eno vprašanje: Ali ni »Družinski tednik« s svojimi čitatelji in naročniki velika družba?

Dalje ni treba več govoriti. Menda sami veste, kaj Vam hočemo povedati.

Menda sami lahko uganete, da svojega bodočega ženina ali pa nevesto lahko najdete potem malih oglasov v »Družinskem tedniku«.

Odločite se torej in nikar predolgo ne čakajte!

Odločite se hitro, zakaj čas in leta minevajo!

»Družinski tednik« se tiska v veliki nakladi. Dobite ga skoraj v vsaki hiši; zanj ve skoraj vsak Slovenec. List, ki je tako zelo razširjen in ki ga ljudje tako radi čitajo, ima tudi dobre uspehe s svojimi oglasi.

Zelo veliko ljudi bo to oglase prečitale. In med njimi bo gotovo tudi tisti, ki bo za Vas. Zato si dobro zapomnite:

če želite kaj kupiti, če želite kaj prodati, če se hočete s kom seznaniti ali celo poročiti —

tedaj oglašujte v malem oglasniku »Družinskega tednika«!

Naročite se danes mali oglaš v »Družinskem tedniku«! Naročite dve ali tri objave! Cene oglasov na zadnji strani.

➡ NASE CENE SO ZMERNE IN ČASU PRIMERNE! ➡

POZOR GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s **KURIVOM** pri trdkli

RUDOLF VELEPIC

trgovina s kurivom **LJUBLJANA VII.**
Sv. Jerneja cesta 25

TELEFON 2708
Prvi poskus stalni odjem!

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Illica 34.

Poceni!! Redka prilika!!

Zimski damski plašči

najboljše izdelave, fine kvalitete pri domači trdkli

Drago Gorup & Co

Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) c. 14

Izdaja za konzorej »Družinskega tednika« K. Bratuša, Novinar, Odgovarja Hugo Kern, novinar. Tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tiskarno odgovarja O. Mihalek, vsi v Ljubljani.